

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

Escitalopram Actavis 5 mg tabletti, kalvopäällysteinen
Escitalopram Actavis 10 mg tabletti, kalvopäällysteinen
Escitalopram Actavis 15 mg tabletti, kalvopäällysteinen
Escitalopram Actavis 20 mg tabletti, kalvopäällysteinen

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

5 mg

Yksi kalvopäällysteinen tabletti sisältää 5 mg essitalopraamia (oksalaattina).

10 mg

Yksi kalvopäällysteinen tabletti sisältää 10 mg essitalopraamia (oksalaattina).

15 mg

Yksi kalvopäällysteinen tabletti sisältää 15 mg essitalopraamia (oksalaattina).

20 mg

Yksi kalvopäällysteinen tabletti sisältää 20 mg essitalopraamia (oksalaattina).

Täydellinen apuaineluettelo, ks. kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Tabletti, kalvopäällysteinen.

5 mg:

Pyöreä, kaksoiskupera, valkoinen, kalvopäällysteinen tabletti, jonka toisella puolella on merkintä "E". Tabletin halkaisija on 6 mm.

10 mg:

Soikea, kaksoiskupera, valkoinen, kalvopäällysteinen tabletti, jakouurre toisella puolella ja sivuilla. Tabletin toisella puolella on merkintä "E". Tabletin koko on 6,4 mm x 9,25 mm. Tabletin voi jakaa yhtä suuriksi annoksiksi.

15 mg:

Soikea, kaksoiskupera, valkoinen, kalvopäällysteinen tabletti, jakouurre toisella puolella ja sivuilla. Tabletin toisella puolella on merkintä "E". Tabletin koko on 7,3 mm x 10,6 mm. Tabletin voi jakaa yhtä suuriksi annoksiksi.

20 mg:

Soikea, kaksoiskupera, valkoinen, kalvopäällysteinen tabletti, jakouurre toisella puolella ja sivuilla. Tabletin toisella puolella on merkintä "E". Tabletin koko on 8 mm x 11,7 mm. Tabletin voi jakaa yhtä suuriksi annoksiksi.

4. KLIINISET TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

Vakavien masennustilojen hoito.

Paniikkihäiriön ja siihen mahdollisesti liittyvän julkisten paikkojen pelon hoito
Sosiaalisten tilanteiden pelon hoito.

Yleistyneen ahdistuneisuushäiriön hoito.

Pakko-oireisen häiriön hoito.

4.2 Annostus ja antotapa

Annostus

Yli 20 mg:n vuorokausiannosten turvallisuutta ei ole osoitettu.

Vakavat masennustilat

Tavallinen annostus on 10 mg kerran vuorokaudessa. Annosta voi suurentaa vasteen mukaan korkeintaan 20 mg:aan vuorokaudessa.

Depressio lievittyy yleensä 2–4 viikon kuluessa. Oireiden helpotuttua hoitoa on jatkettava vielä vähintään kuusi kuukautta hoitoluloksen varmistamiseksi.

Paniikkihäiriö ja siihen mahdollisesti liittyvä julkisten paikkojen pelko

Ensimmäisellä viikolla aloitusannokseksi suositellaan 5 mg:aa vuorokaudessa, ja sen jälkeen siirrytään 10 mg:n vuorokausiannokseen. Annosta voi suurentaa edelleen korkeintaan 20 mg:aan vuorokaudessa hoitovasteen mukaan.

Paniikkihäiriön hoito saavuttaa täyden tehonsa noin kolmen kuukauden kuluttua. Hoito kestää useita kuukausia.

Sosiaalisten tilanteiden pelko

Tavallinen annostus on 10 mg kerran päivässä. Tavallisesti 2-4 viikon hoito on tarpeen oireiden lievittämiseksi. Annosta voidaan myöhemmin potilaan yksilöllisen vasteen mukaan joko laskea 5 mg:aan tai nostaa aina 20 mg:aan vuorokaudessa.

Sosiaalisten tilanteiden pelko on krooninen sairaus, siksi 12 viikon hoitoa suositellaan hoitoluloksen varmistamiseksi. Vasteen saaneiden potilaiden pitkäaikaishoitoa on tutkittu 6 kuukautta kestäneessä tutkimuksessa ja sitä voidaan harkita yksilöllisesti uudelleen sairastumisen estämiseksi. Potilaan hoitovaste on arvioitava säännöllisin välein.

Sosiaalisten tilanteiden pelko on selkeästi määritelty diagnostinen termi sairaudelle, jota ei tule sekoittaa liialliseen ujouteen. Lääkehoito on tarpeen vain, jos sairaus haittaa olennaisesti ammatillista ja sosiaalista toimintaa. Lääkehoidon arvoa verrattuna käyttäytymisterapiaan ei ole selvitetty. Lääkehoito on osa potilaan hoitokokonaisuutta.

Yleistynyt ahdistuneisuushäiriö

Aloitusannos on 10 mg kerran vuorokaudessa. Annosta voidaan nostaa potilaan yksilöllisen vasteen mukaan enintään 20 mg:aan vuorokaudessa.

Hoitovasteen annoksella 20 mg/vrk saaneiden potilaiden osalta on kokemusta vähintään 6 kuukauden pitkäaikaishoidosta. Hoidon hyödyt ja annostus tulee arvioida uudelleen säännöllisin välein (ks. kohta 5.1).

Pakko-oireinen häiriö

Aloitusannos on 10 mg kerran vuorokaudessa. Annosta voidaan potilaan yksilöllisen vasteen mukaan nostaa korkeintaan 20 mg:aan vuorokaudessa.

Koska pakko-oireinen häiriö on krooninen sairaus, potilaita tulisi hoitaa riittävän kauan oireettomuuden varmistamiseksi. Hoidon hyödyt ja annostelu on arvioitava uudelleen säännöllisin välein (ks. kohta 5.1).

Iäkkääät (yli 65-vuotiaat)

Aloitusannos on 5 mg kerran vuorokaudessa. Yksilöllisen vasteen perusteella annos voidaan nostaa 10 mg:aan vuorokaudessa (ks. kohta 5.2).

Essitalopraamin tehoa sosiaalisten tilanteiden pelon hoidossa ei ole tutkittu iäkkäillä potilailla.

Pediatriset potilaat

Escitalopram Actavista ei tulisi käyttää alle 18-vuotiaiden lasten ja nuorten hoidossa (ks. kohta 4.4).

Munuaisten vajaatoiminta

Annostuksen sovittaminen ei ole tarpeen, mikäli potilaalla on lievä tai keskivaikea munuaisten vajaatoiminta. Varovaisuutta on noudatettava, jos potilaalla on vaikea munuaisten vajaatoiminta (kreatiniinipuhdistuma alle 30 ml/min.) (ks. kohta 5.2).

Maksan vajaatoiminta

Mikäli potilaalla on lievä tai keskivaikea maksan vajaatoiminta, suositellaan ensimmäiset kaksi viikkoa käytettäväksi 5 mg:n vuorokausiannoksia. Annosta voi suurentaa potilaan yksilöllisen vasteen mukaan 10 mg:aan vuorokaudessa. Hoidettaessa vaikeaa maksan vajaatoimintaa sairastavia potilaita on noudatettava varovaisuutta ja annos on sovitettava tavallistakin huolellisemmin (ks. kohta 5.2).

Potilaat, joilla on hidas CYP2C19-metabolia

Potilailla, joilla tiedetään olevan hidas CYP2C19-metabolia, suositellaan käytettäväksi 5 mg:n vuorokausiannoksia ensimmäisen kahden viikon ajan. Annosta voidaan suurentaa potilaan yksilöllisen vasteen mukaan 10 mg:aan vuorokaudessa (ks. kohta 5.2).

Hoidon lopettamiseen liittyvät oireet

Lääkityksen äkillistä lopettamista on välttämästä. Essitalopraamin käyttö tulisi lopettaa pienentämällä annosta vähitellen vähintään viikon tai kahden ajan lopettamisoireiden välittämiseksi (ks. kohdat 4.4 ja 4.8). Jos annoksen vähentämisen tai lääkkeen käytön lopettamisen jälkeen ilmenee vaikeita oireita, voidaan harkita lääkityksen aloittamista uudelleen käyttäen samansuuruista annosta kuin aiemmin. Tämän jälkeen annoksen pienentämistä voidaan jatkaa, mutta aiempaa hitaammin.

Antotapa

Escitalopram Actavis annostellaan kerran päivässä. Lääkkeen voi ottaa sekä ruokailun yhteydessä että ilman ruokaa.

4.3 Vasta-aiheet

Yliherkkyyys vaikuttavalle aineelle tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille.

Samanaikainen käyttö epäselektiivisten, irreversiiblien monoamiinioksidaasin estäjien (MAO:n estäjien) kanssa on vasta-aiheista sertoniinioireyhtymän vaaran vuoksi, mikä ilmenee agitaationa, vapinana, lämmön nousuna jne. (ks. kohta 4.5).

Sertoniinioireyhtymän vaaran vuoksi essitalopraamin ja *reversiiblien* MAO-A:n estäjien (kuten moklobemidi) tai *reversiibelin*, *epäselektiivisen* MAO:n estää linetsolidin yhdistelmähöito on vasta-aiheista (ks. kohta 4.5).

Essitalopraami on vasta-aiheinen potilaille, joilla on pidentynyt QT-aika tai synnynnäinen pitkä QT-oireyhtymä.

Essitalopraami on vasta-aiheinen yhteiskäytössä QT-aikaa pidentävien lääkkeiden kanssa (ks. kohta 4.5).

4.4 Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet

Seuraavat varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet pätevät kaikkiin SSRI-lääkkeisiin (selektiiviset sertoniinin takaisinoton estäjät).

Pediatriset potilaat

Escitalopram Actavista ei pidä käyttää pediatristen potilaiden hoidossa. Itsetuhoisuutta (itsemurhayrityksiä ja itsemurha-ajatuksia) sekä vihamielisyyttä (pääasiassa aggressiota, vastustavaa käyttäytymistä ja vihaa) on havaittu kliinisissä tutkimuksissa useammin masennuslääkkeitä saaneilla pediatrisilla potilailla kuin lumelääkettä saaneilla. Jos hoitopäätös kliinisen tarpeen perustella kuitenkin tehdään, pitäisi potilasta seurata tarkasti itsetuhoisten oireiden ilmaantumisen varalta. Lisäksi pitkän aikavälin turvallisuutta koskevat tiedot pediatristen potilaiden kasvamisesta, kypsymisestä sekä kognitiivisesta kehityksestä ja käyttäytymisen kehityksestä ovat puutteelliset.

Paradoksaalinen ahdistuneisuus

Paniikkihäiriöpotilaiden ahdistuneisuus saattaa lisääntyä masennuslääkehoidon alussa. Tämä paradoksaalinen reaktio lievittyy yleensä kahden viikon sisällä hoitoa jatketaessa.

Paradoksaalisen ahdistuneisuuden välttämiseksi on suositeltavaa käyttää hoidon alussa pieniä annoksia (ks. kohta 4.2).

Kouristuskohtaukset

Essitalopraamin käyttö on syytä lopettaa, jos potilas saa ensimmäisen kerran kouristuskohtauksia tai jos kohtaukset lisääntyvät (potilaalla, jolla on aiemmin diagnosoitu epilepsia). SSRI-lääkkeiden käyttöä on välttävä, jos potilas sairastaa epästabiilia epilepsiaa, ja vaikka epilepsia olisi hallinnassa, potilaan tilaa on syytä seurata tarkoin.

Mania

SSRI-lääkkeitä on käytettävä varoen, jos potilaalla on ollut mania tai hypomania. SSRI-lääkkeiden käyttö on lopettava, jos potilaalle tulee maaninen vaihe.

Diabetes

SSRI-lääkkeet saattavat vaikuttaa diabeetikon glukoositaspainoon (hypoglykemia tai hyperglykemia). Insuliinin ja/tai oraalisten diabeteslääkkeiden annostusta voidaan joutua sovittamaan.

Itsemurha/itsemurha-ajatuukset tai masennuksen paheneminen

Masennukseen liittyvä lisääntynyt alttius itsemurha-ajatuksiin, itsensä vahingoittamiseen ja itsemurhiin (itsemurhaan liittyvät tapahtumat). Tämä alttius säilyy, kunnes itse taudissa tapahtuu merkittävää paranemista. Koska paranemista ei ehkä tapahdu ensimmäisten viikkojen aikana hoidon aloituksesta, on potilaita seurattava tarkoin siihen asti, että paranemista tapahtuu.

Kliinisen kokemuksen perusteella tiedetään, että itsemurha-alttius saattaa kasvaa taudin paranemisen alkuvaiheessa.

Myös muihin psykiatrisiin käyttöaiheisiin, mihin Escitalopram Actavista voidaan määräätä, voi liittyä lisääntynyt alttius itsemurhaan liittyviin tapahtumiin. Lisäksi nämä muut sairaudet tai oireet voivat esiintyä yhtä aikaa masennuksen kanssa. Siksi samat varoitukset kuin hoidettaessa vaikeasti masentuneita potilaita on otettava huomioon hoidettaessa potilaita, joilla on näitä muita psykiatrisia oireita.

Potilaat, joilla on aiemmin ollut itsemurha-ajatuksia tai -käyttäytymistä, tai joilla on merkittävässä määrin itsemurhaan liittyviä ajatuksia ennen hoidon aloitusta, ovat alttiimpia itsemurha-ajatuksille ja -rytyksille, ja heitä on tarkkailtava erityisesti hoidon aikana. Metanalyysi lumekontrolloidulla psykiatrisilla aikuispotilailla tehdyistä masennuslääketutkimuksista osoitti, että alle 25-vuotiailla potilailla alttius itsemurhakäyttäytymiseen lisääntyi masennuslääkettä saaneilla verrattuna lumelääkettä saaneisiin. Riskialttiita potilaita on seurattava tarkkaan etenkin hoidon alkuvaiheessa ja kun tehdään muutoksia annostukseen.

Potilaiden (ja heidän hoitajensa) on kiinnitettävä huomiota mahdolliseen masennuksen pahenemiseen, itsemurhakäyttäytymiseen tai -ajatuksiin tai outoon käytökseen. Jos tällaista esiintyy, on välittömästi hakeuduttava lääkärin hoitoon.

Akatisia / psykomotorinen levottomuus

SSRI- ja SNRI-lääkkeiden käytön yhteydessä on ilmennyt akatisiaa, joka ilmenee subjektiivisesti epämiellyttävänä tai häiritsevänä levottomuutena ja tarpeena liikkua. Tällöin potilas ei useinkaan pysty istumaan eikä seisomaan paikoillaan. Nämä oireet ilmenevät todennäköisimmin muutaman ensimmäisen hoitoviikon aikana. Potilaille, joille kehittyvä näitä oireita, annoksen nostaminen voi olla haitallista.

Hyponatremia

Luultavasti antidiureettisen hormonin epätarkoituksenkäisestä erityksestä (SIADH) johtuvaa hyponatremiaa on harvoissa tapauksissa todettu SSRI-lääkkeiden käytön yhteydessä, mutta se paranee yleensä, kun lääkkeen käyttö lopetetaan. Varovaisuus on tarpeen, jos potilaalla on erityisiä riskejä: hän on esimerkiksi iäkäs, sairastaa kirroosia, tai käyttää sellaista lääkitystä, joka voi aiheuttaa hyponatremiaa.

Verenvuoto

SSRI-lääkkeitä käytettäessä on raportoitu ihonsisäisiä verenvuotoja, kuten ekkyooseja ja purppuraa. Selektiiviset serotoniinin takaisinoton estäjät (SSRI)/ serotoniinin ja noradrenaliinin takaisinoton estäjät (SNRI) voivat suurentaa synnytyksenjälkeisen verenvuodon riskiä (ks. kohdat 4.6 ja 4.8). SSRI-lääkkeiden käytössä on syytä noudattaa varovaisuutta varsinkin, jos niitä käytetään samaan aikaan oraalisten antikoagulanttien tai sellaisten lääkevalmisteiden kanssa, joiden tiedetään vaikuttavan verihiutaleiden toimintaan (kuten atyypisten neuroleptien,

fentiatsiinien, useimpien trisyklisten masennuslääkkeiden, asetyylisalisyylihapon, tulehduskipulääkkeiden (NSAID), tiklopidiinin tai dipyridamolin kanssa) tai jos potilaalla on anamneesissa verenvuotohäiriötä.

Sähkösokkihoito

Kliiniisiä kokemuksia SSRI-lääkkeiden ja sähkösokkihoidon samanaikaisesta käytöstä on niukasti, joten varovaisuutta on noudatettava.

Sertoniinioireyhtymä

Varovaisuus on tarpeen, jos essitalopraamia käytetään samaan aikaan serotonergisten lääkevalmisteiden, kuten triptaanien (muun muassa sumatriptaanin), opioidien (muun muassa tramadol) tai tryptofaanin kanssa.

Sertoniinioireyhtymää on todettu joillakin potilailla, jotka ovat käyttäneet SSRI-lääkkeitä samanaikaisesti serotonergisten lääkevalmisteiden kanssa. Useat samanaikaiset oireet, kuten agitaatio, vapina, myoklonia ja hypertermia, voivat merkitä sitä, että potilaalle on kehittymässä sertoniinioireyhtymä. Jos edellä mainittuja oireita ilmenee, on SSRI-lääkkeen ja serotonergisen lääkevalmisten käyttö heti lopettava ja aloitettava oireenmukainen hoito.

Mäkikuisma

SSRI-lääkkeiden ja mäkikuismaa (*Hypericum perforatum*) sisältävien valmisteiden samanaikainen käyttö saattaa lisätä haittavaikutusten esiintyvyyttä (ks. kohta 4.5).

Hoidon lopettamiseen liittyvät oireet

Hoidon lopettamiseen liittyviä oireita esiintyy yleisesti, kun lääkkeen käyttö lopetetaan, erityisesti jos se tehdään äkillisesti (ks. kohta 4.8). Kliinisissä tutkimuksissa hoidon lopettamiseen on liittynyt haittatapahtumia noin 25 prosentilla essitalopraamia ja 15 prosentilla lumelääkettä saaneista potilaista.

Lopettamiseen liittyvien oireiden esiintyminen voi riippua useasta eri tekijästä, kuten hoidon kestosta ja käytetystä annoksesta sekä siitä, kuinka nopeasti annosta pienennetään. Huimaus, tuntohäiriöt (kuten parestesia ja sähköiskumaiset tuntemukset), unihäiriöt (kuten unettomuus ja voimakkaat unet), agitaatio tai ahdistuneisuus, pahoinvoiointi ja/tai oksentelu, vapina, sekavuus, hikoilu, päänsärky, ripuli, sydämentykytys, emotionaalinen epävakaus, ärtyisyys ja näköhäiriöt ovat yleisimmin raportoituja vaikutuksia. Oireet ovat yleensä lieviä tai kohtalaisia, mutta ne saattavat joillakin potilailla olla vaikeita.

Oireet ilmenevät yleensä muutaman päivän kuluessa lääkkeen käytön lopettamisesta, mutta joissain harvoissa tapauksissa niitä on ilmennyt myös potilailla, joilta on jäynt yksi annos vahingossa ottamatta.

Oireet menevät yleensä ohi itsestään kahden viikon kuluessa, mutta joillain potilailla ne saattavat myös pitkittyä (2–3 kuukautta tai kauemmin). Siksi essitalopraamihoidoa lopetettaessa annosta tulisi pienentää vähitellen usean viikon tai kuukauden kuluessa potilaan tarpeen mukaan (ks. "Hoidon lopettamiseen liittyvät oireet", kohta 4.2).

Seksuaalinen toimintahäiriö

Selektiiviset sertoniinin takaisinoton estäjät (SSRI-lääkkeet) / sertoniinin ja noradrenaliinin takaisinoton estäjät (SNRI-lääkkeet) voivat aiheuttaa seksuaalisen toimintahäiriön oireita (katso kohta 4.8). Ilmoituksia on tehty pitkäkestoisista seksuaalisista toimintahäiriöistä, joiden oireet ovat jatkuneet SSRI-/SNRI-lääkkeen käytön lopettamisesta huolimatta.

Sepelvaltimotauti

Koska klinistä kokemusta sepelvaltimotautipotilaiden hoidosta on niukasti, varovaisuus on paikallaan (ks. kohta 5.3).

QT-ajan pidentyminen

Essitalopraami aiheuttaa annosriippuvaisesti QT-ajan pidentymistä. Kauppaantulon jälkeen on raportoitu tapauksia QT-ajan pidentymisestä ja kammioperäisistä rytmihäiriöistä (mukaan lukien kääntyvien kärkien takykardia) etupäässä naisilla, joilla on hypokalemia, aikaisemmin havaittu QT-ajan pidentyminen tai jokin muu sydänsairaus (ks. kohdat 4.3, 4.5, 4.8, 4.9 ja 5.1).

Varovaisuutta on syytä noudattaa hoidettaessa potilaita, joilla on merkittävä bradykardia, tuore sydäninfarkti tai kompensoimaton sydämen vajaatoiminta.

Elektrolyyttihäiriöt, kuten hypokalemia tai hypomagnesemia, lisäävät pahanlaatuisten rytmihäiriöiden riskiä; ne pitää korjata ennen essitalopraamihoidon aloittamista.

Potilaille, joilla on vakaa sydänsairaus, pitää harkita EKG-tutkimusta ennen essitalopraamihoidon aloittamista.

Jos essitalopraamihoidon aikana ilmenee sydämen rytmihäiriötä, pitää essitalopraamiläkitys lopettaa ja tehdä EKG-tutkimus.

Ahdaskulmaglaukooma

SSRI-lääkkeet, mukaan lukien essitalopraami, voivat vaikuttaa pupillin kokoon ja aiheuttaa mydriaasia. Tämä pupilleja laajentava vaikutus voi mahdollisesti kaventaa silmäkulmaa ja johtaa silmänsisäisen paineen kasvuun ja ahdaskulmaglaukooman syntyn, etenkin tälle alttiilla potilailla. Essitalopraamia on siksi käytettävä varoen potilaille, joilla on ahdaskulmaglaukooma tai joilla aiemmin on ollut glaukooma.

Apuaineet

Natrium

Tämä lääkevalmiste sisältää alle 1 mmol natriumia (23 mg) per kalvopäällysteinen tabletti, eli sen voidaan sanoa olevan ”natriumiton”.

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Farmakodynaamiset yhteisvaikutukset

Vasta-aiheiset yhdistelmät

Irreversiibelit, epäselektiiviset MAO:n estääjät

Potilailla, jotka ovat saaneet SSRI-lääkettä yhdessä epäselektiivisen, irreversiibelin monoamiinioksidaasin (MAO) estääjn kanssa, on ilmennyt vakavia reaktioita – samoin potilailla, jotka ovat hiljattain siirtyneet SSRI-lääkkeestä tällaiseen MAO:n estääjään (ks. kohta 4.3).

Joissakin tapauksissa potilaalle on kehittynyt serotoninioireyhtymä (ks. kohta 4.8).

Essitalopraamin ja epäselektiivisten, irreversiiblien MAO:n estääjen yhdistelmä on vasta-aiheinen. Essitalopraamin käytön voi aloittaa 14 vuorokauden kuluttua siitä, kun irreversiibelin MAO:n estääjn käyttö on lopetettu. Epäselektiivisen, irreversiibelin MAO:n estääjn käytön voi aloittaa vasta kun essitalopraamihoidon lopettamisesta on kulunut vähintään seitsemän vuorokautta.

Reversiibeli, selektiivinen MAO-A:n estääjä (moklobemidi)

Serotoninioireyhtymän vaaran vuoksi essitalopraamin ja MAO-A:n estäjien yhdistelmähoito on vasta-aiheista (ks. kohta 4.3). Jos näiden yhdistäminen osoittautuu tarpeelliseksi, lääkitys on aloitettava pienimmillä suositelluilla annoksilla ja potilaan tilaa on seurattava tarkasti.

Reversiibeli, epäselektiivinen MAO-A:n estääjä (linetsolidi)

Bakteerilääke linetsolidi on reversiibeli, epäselektiivinen MAO:n estääjä eikä sitä pidä antaa potilaille, joita hoidetaan essitalopraamilla. Jos yhdistelmähoito osoittautuu tarpeelliseksi, lääkitys on aloitettava pienimmillä suositelluilla annoksilla ja potilaan tilaa on seurattava tarkasti (ks. kohta 4.3).

Irreversiibeli, selektiivinen MAO-B:n estääjä (selegiliini)

Serotoninioireyhtymän vaaran vuoksi essitalopraamia on käytettävä varoen yhdessä selegiliinin (irreversiibeli MAO-B:n estääjä) kanssa. Enintään 10 mg:n vuorokausiannoksia selegiliiniä on käytetty turvallisesti samaan aikaan raseemisen sitalopraamin kanssa.

QT-ajan pidentyminen

Farmakokineettisiä ja farmakodynamisia tutkimuksia essitalopraamin ja muiden QT-aikaa pidentävien lääkeaineiden välillä ei ole tehty. Additiivista vaikutusta essitalopraamin ja niiden välillä ei voida poissulkea. Sen vuoksi essitalopraamin yhtäaikainen käyttö lääkkeiden kanssa, jotka pidentävät QT-aikaa, kuten ryhmän IA ja III rytmihäiriölääkkeet, psykoosilääkkeet (esim. fentiatsiinin johdannaiset, pimotsidi, haloperidoli), trisykliset masennuslääkkeet, tietyt mikrobilääkkeet (esim. sparfloksasiini, moksifloksasiini, erytromysiini laskimonsisäisesti, pentamidiini, malarialääkkeistä erityisesti halofantriini), erääät antihistamiinit (astemitsoli, hydroksitsiini, mitsolastiini) jne. on vasta-aiheista.

Yhdistelmät, joiden käytössä on noudatettava varovaisuutta

Serotonergiset lääkevalmisteet

Essitalopraamin käyttö samaan aikaan serotonergisten lääkevalmisteiden kuten opioidien (muun muassa tramadol) tai triptaanien (muun muassa sumatriptaanin) kanssa saattaa johtaa serotoninioireyhtymään (ks. kohta 4.4).

Kouristuskynnystä alentavat lääkevalmisteet

SSRI-lääkkeet voivat alentaa kouristuskynnystä. Varovaisuus on tarpeen, jos niitä käytetään samaan aikaan muiden sellaisten lääkevalmisteiden kanssa, jotka saattavat alentaa kouristuskynnystä (esim. masennuslääkkeet (trisykliset lääkkeet, SSRI-lääkkeet), neuroleptit (fentiatsiinit, tioksanteenit ja butyrofenonit), meflokiini, bupropioni ja tramadoli).

Litium, tryptofaani

Vaikutusten voimistumista on raportoitu, kun SSRI-lääkkeitä on käytetty yhdessä lithiumin tai tryptofaanin kanssa. Varovaisuus on tarpeen tällaista yhdistelmää käytettäessä.

Mäkikuisma

SSRI-lääkkeiden ja mäkikuismaa (*Hypericum perforatum*) sisältävien valmisteiden samanaikainen käyttö saattaa lisätä haittavaikutusten esiintyvyyttä (ks. kohta 4.4).

Verenvuoto

Essitalopraamin käyttö samaan aikaan oraalisten antikoagulanttien kanssa saattaa muuttaa antikoagulantti vaikutusta. Jos potilas käyttää oraalisia antikoagulantteja, veren hyytymistä on seurattava tarkasti essitalopraamihoitaa aloitettaessa ja lopetettaessa (ks. kohta 4.4).

Essitalopraamin ja tulehduskipulääkkeiden (NSAID) samanaikainen käyttö voi lisätä verenvuototaipumusta (ks. kohta 4.4).

Alkoholi

Essitalopraamilla ja alkoholilla ei liene farmakodynaamisia eikä farmakokineettisiä yhtesisvaikutuksia. Alkoholia ei kuitenkaan suositella käytettäväksi tämän, kuten ei muidenkaan psyykenlääkkeiden, kanssa.

Hypokalemiaa/hypomagnesemiaa indusoivat lääkevalmisteet

Varovaisuutta on noudatettava käytettäessä samanaikaisesti hypokalemiaa/hypomagnesemiaa indusoivien lääkevalmisteiden kanssa, sillä nämä tilat lisäävät pahanlaatuisten rytmihäiriöiden riskiä (ks kohta 4.4).

Farmakokineettiset yhtesisvaikutukset

Muiden lääkeaineiden vaikutukset essitalopraamin farmakokinetiikkaan

Essitalopraamin metabolismia tapahtuu pääasiassa CYP2C19:n kautta. CYP3A4 ja CYP2D6 voivat myös vähäisessä määrin vaikuttaa essitalopraamin metabolismaan. Päämetaboliitti S-DCT:n (**demetyloitunut essitalopraami**) metabolismia näyttää osaksi olevan CYP2D6:n katalysoima.

Essitalopraamin ja omepratsolin (CYP2C19:n estääjä, 30 mg kerran vuorokaudessa) samanaikainen käyttö lisäsi essitalopraamipitoisuutta plasmassa kohtalaisesti (noin 50 %).

Essitalopraamin ja simetriini (kohtalaisen voimakas yleinen entsyyminestäjä, 400 mg kaksi kertaa vuorokaudessa) samanaikainen käyttö lisäsi essitalopraamipitoisuutta plasmassa kohtalaisesti (noin 70 %). Varovaisuutta on syytä noudattaa, kun essitalopraamia käytetään yhdessä simetriinin kanssa. Annoksen muutos voi olla tarpeen.

Varovaisuutta on siis noudatettava, jos essitalopraamia käytetään samanaikaisesti CYP2C19:n estäjien (kuten omepratsolin, esomepratsolin, flukonatsolin, fluvoksamiinin, lansopratsolin tai tiklopidiinin) tai simetriinin kanssa. Essitalopraamia annosta voidaan joutua pienentämään samanaikaisen hoidon aikana todettujen haittavaikutusten perusteella (ks. kohta 4.4).

Essitalopraamin vaikutus muiden lääkevalmisteiden farmakokinetiikkaan

Essitalopraami on CYP2D6-entsyymin estääjä. Varovaisuutta on noudatettava käytettäessä essitalopraamin kanssa yhtä aikaa sellaisia pääasiassa tämän entsyymin metaboloimia lääkevalmisteita, joiden terapeuttiin indeksi on pieni. Tällaisia lääkkeitä ovat esimerkiksi flekainidi, propafenoni ja metoprololi (sydän- ja verisuonisairauksien hoidossa) ja jotkut pääasiassa CYP2D6:n metaboloimat keskushermostoon vaikuttavat lääkevalmisteet, kuten masennuslääkkeistä desipramiini, klomipramiini ja nortriptyliini, sekä psykoosilääkkeet kuten risperidoni, tioridatsiini ja haloperidoli. Annostuksen tarkistaminen voi näissä tapauksissa olla tarpeen.

Kun essitalopraamia käytettiin samaan aikaan desipramiinin tai metoprololin kanssa, kummankin CYP2D6:n substraatin pitoisuus plasmassa kaksinkertaistui.

In vitro -tutkimuksissa on osoitettu, että essitalopraami voi myös vähäisessä määrin inhiboida CYP2C19:ää. Varovaisuutta on noudatettava yhteiskäytössä sellaisten lääkevalmisteiden kanssa, jotka metaboloituvat CYP2C19:n kautta.

4.6 Hedelmällisyys, raskaus ja imetys

Raskaus

Essitalopraamin käytöstä raskauden aikana on saatavana vain vähän kliinisiä tietoja.

Eläinkokeissa on osoitettu lisääntymistoksisuutta (ks. kohta 5.3). Escitalopram Actavista ei pidä käyttää raskauden aikana, ellei se ole selvästi tarpeen, ja silloinkin vasta, kun hyödyt ja haitat on huolellisesti punnittu.

Vastasyntyneen tilaa on seurattava, jos äiti on käyttänyt essitalopraamia vielä raskauden loppuvaiheessa, erityisesti raskauden viimeisellä kolmanneksella. Lääkityksen äkillistä lopettamista raskauden aikana tulee välttää.

Jos äiti on käyttänyt SSRI- tai SNRI-lääkkeitä raskauden loppuvaiheessa, vastasyntyneellä voi ilmetä seuraavia oireita: hengitysvaikeudet, syanoosi, apnea, kouristusohtaukset, ruumiinlämmön vaihtelu, syömäsvaikeudet, oksentelu, hypoglykemia, hypertonia, hypotonia, hyperrefleksia, vapina, hätkähely, ärtyisyys, letargia, itkuisuus, uneliaisuus ja nukkumisvaikeudet. Nämä oireet voivat johtua joko serotonergisista vaikutuksista tai olla lopettamisoireita. Useimmiten komplikaatiot alkavat heti tai pian synnytyksen jälkeen (vuorokauden kulussa).

Epidemiologiset tutkimukset viittaavat siihen, että SSRI-valmisteiden käyttöön, erityisesti raskauden loppuaikana, saattaa liittyä kohonnut keuhkoverenkiuron vastus vastasyntyneillä (PPHN). Havaittu riski oli noin viisi tapausta 1000 raskautta kohti. Väestössä keskimäärin esiintyy 1-2 PPHN tapausta 1000 raskautta kohti.

Havaintoihin perustuvat tiedot osoittavat, että selektiivisille serotoniinin takaisinoton estäjille / serotoniinin ja noradrenaliinin takaisinoton estäjille altistuminen synnytystä edeltävän kuukauden aikana suurentaa synnytyksenjälkeisen verenvuodon riskiä (alle kaksinkertaisesti) (ks. kohdat 4.4 ja 4.8).

Imetys

Essitalopraamin oletetaan erityyväin äidinmaitoon.

Nämä ullen imetystä hoidon aikana ei suositella.

Hedelmällisyys

Eläinkokeet ovat osoittaneet, että sitalopraami voi vaikuttaa sperman laatuun (ks. kohta 5.3).

Ihmisiä koskevissa SSRI-tapaustutkimuksissa on osoitettu, että vaikutukset sperman laatuun ovat palautuvia. Tähän mennessä vaikutusta ihmisen fertilitettiliin ei ole havaittu.

4.7 Vaikutus ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn

Vaikka essitalopraamin ei ole osoitettu heikentävän älyllisiä toimintoja eikä psykomotorista suorituskykyä, kaikki psykoaktiiviset lääkevalmisteet saattavat heikentää arvointi- ja suorituskykyä. Potilaita on syytä varoittaa, että lääkitys saattaa vaikuttaa ajokykyyn tai koneiden käyttökykyyn.

4.8 Haittavaikutukset

Haittavaikutukset ovat yleisimmillään ensimmäisen tai toisen hoitoviikon aikana ja ne lievittyvät ja harvenevat yleensä hoitoa jatketaessa.

Taulukoitu yhteenvetö haittavaikutuksista

Seuraavassa on lueteltu elinryhmittäin ja esiintymistiheden mukaan luokiteltuina SSRI-lääkkeiden tunnetut haittavaikutukset, joita on havaittu myös essitalopraamin käytön yhteydessä joko lumekontrolloiduissa kliinisissä tutkimuksissa tai raportoitu spontaanisti markkinoille tulon jälkeen.

Esiintymistihetyt perustuvat kliinisten tutkimusten tuloksiin eikä niihin ole tehty lumekorjausta.

Haittavaikutusten esiintymistihetyt on määritetty seuraavasti:

Hyvin yleinen ($\geq 1/10$)

Yleinen ($\geq 1/100, < 1/10$)

Melko yleinen ($\geq 1/1\,000, < 1/100$)

Harvinainen ($\geq 1/10\,000, < 1/1\,000$)

Hyvin harvinainen ($< 1/10\,000$)

Tuntematon (saatavissa oleva tieto ei riitä arviointiin).

Elinjärjestelmälouokka	Esiintymistihleys	Haittavaikutus
Veri ja imukudos	Tuntematon	Trombosytopenia
Immunojärjestelmä	Harvinainen	Anafylaktinen reaktio
Umpieritys	Tuntematon	Antidiureettisen hormonin (ADH) erityshäiriö, hyperprolaktinemia
Aineenvaihdunta ja ravitsemus	Yleinen	Ruokahalun väheneminen, ruokahalun lisääntyminen, painon nousu
	Melko harvinainen	Painon lasku
	Tuntematon	Hyponatremia, ruokahaluttomuuus ¹
Psykykkiset häiriöt	Yleinen	Ahdistuneisuus, levottomuus, poikkeavat unet Libidon heikkeneminen Naisilla: anorgasmia
	Melko harvinainen	Bruksismi, agitaatio, hermostuneisuus, paniikkikohtaus, sekavuus
	Harvinainen	Agressio, depersonalisaatio, aistiharhat
	Tuntematon	Mania, itsemurha-ajatukset ja -käyttäytyminen ²
Hermosto	Hyvin yleinen	Päänsärky
	Yleinen	Unettomuus, uneliaisuus, huimaus, parestesia, vapina

	Melko harvinainen	Makuaistin häiriö, unihäiriö, pyörtyminen
	Harvinainen	Serotoniinioireyhtymä
	Tuntematon	Dyskinesia, liikehäiriö, kouristus, psyykomotorinen levottomuus / akatisia ¹
Silmät	Melko harvinainen	Mydriaasi, näköhäiriö
Kuulo ja tasapainoelin	Melko harvinainen	Tinnitus
Sydän	Melko harvinainen	Takykardia
	Harvinainen	Bradykardia
	Tuntematon	Elektrokardiogrammissa esiintyvä QT-ajan pidentyminen, kammioperäiset rytmihäiriöt, mukaan lukien kääntyvien kärkien takykardia
Verisuonisto	Tuntematon	Ortostaattinen hypotonia
Hengityselimet, rintakehä ja välikarsina	Yleinen	Sinuitti, haukottelu
	Melko harvinainen	Nenäverenvuoto
Ruoansulatuselimistö	Hyvin yleinen	Pahoinvointi
	Yleinen	Ripuli, ummetus, oksentelu, suun kuivuminen
	Melko harvinainen	Maha- tai suolistoverenvuodot (myös peräsuoleissa)
Maksa ja sappi	Tuntematon	Maksatulehdus, epänormaali maksan toimintakoe
Iho ja ihonalainen kudos	Yleinen	Lisääntynyt hikoilu
	Melko harvinainen	Urtikaria, alopechia, ihottuma, kutina
	Tuntematon	Ekkymoosi, angioedeema
Luusto, lihakset ja sidekudos	Yleinen	Nivelkipu, lihaskipu
Munuaiset ja virtastiet	Tuntematon	Virtsaumpi
Sukupuolielimet ja rinnat	Yleinen	Miehillä: ejakulaatiohäiriö, impotenssi
	Melko harvinainen	Naisilla: metrorragia, menorrhagia
	Tuntematon	Galaktorea, synnytyksen jälkeinen verenvuoto ³ Miehillä: priapismi
Yleisoireet ja antopaikassa todettavat haitat	Yleinen	Väsymys, kuume
	Melko harvinainen	Turvotus

¹Näitä haittavaikutuksia on raportoitu SSRI-ryhmän lääkkeiden käytön yhteydessä.

²Itsemurha-ajatuksia ja -käyttäytymistä on raportoitu essitalopraamihoidon aikana tai pian hoidon lopettamisen jälkeen (ks. kohta 4.4)

³Tätä haittatapahtumaa on ilmoitettu selektiiviset serotoniinin takaisinoton estääjät / serotoniinin ja noradrenaliinin takaisinoton estääjät -luokkaan kuuluvien lääkkeiden yhteydessä (ks. kohdat 4.4. ja 4.6).

QT-ajan pidentyminen

Kauppaantulon jälkeen on raportoitu tapauksia QT-ajan pidentymisestä ja kammioperäisistä rytmihäiriöistä (mukaan lukien kääntyvien kärkien takykardia) etupäässä naisilla, joilla on hypokalemia, aikaisemmin havaittu QT-ajan pidentyminen tai jokin muu sydänsairaus (ks. kohdat 4.3, 4.4, 4.5, 4.9 ja 5.1).

Luokkavaikutus

Epidemiologiset tutkimukset, jotka on tehty pääasiassa yli 50-vuotiaille SSRI- tai trisyklisiä masennuslääkkeitä käyttäville potilaille, ovat osoittaneet suurentuneen riskin luunmurtumiin. Suurentuneen luunmurtumariskin vaikutusmekanismia ei tunneta.

Oireet lääkitystä lopetettaessa

SSRI- ja SNRI-lääkkeiden käytön lopettaminen (varsinkin jos se tapahtuu äkillisesti) aiheuttaa usein lopettamisoireita. Huimaus, tundohäiriöt (kuten parestesia ja sähköiskumaiset tuntemukset), unihäiriöt (kuten unettomuus ja voimakkaat unet), agitaatio tai ahdistuneisuus, pahoinvoiinti tai oksentelu, vapina, sekavuus, hikoilu, päänsärky, ripuli, sydämentykytys, emotionaalinen epävakaus, ärtyisyys ja näköhäiriöt ovat yleisimmin raportoituja vaikutuksia. Oireet ovat yleensä lieviä tai kohtalaisia ja menevät itsestään ohi, mutta joillain potilailla ne voivat olla vaikeita tai pitkittyneitä. Essitalopraamihoidoista tulisikin asteittain lopettaa (ks. kohdat 4.2 ja 4.4) kun hoito ei enää ole tarpeen.

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisten hyöty-haitta -tasapainon jatkuvan arvioinnin. Terveydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

00034 FIMEA

4.9 Yliannostus

Myrkyllisyys

Kliinistä tietoa essitalopraamin yliannostuksesta on niukasti, ja useisiin tapauksiin on liittynyt myös muiden lääkkeiden yliannostus. Useimmissa tapauksissa ei ole raportoitu lainkaan tai vain lieviä oireita. Pelkän essitalopraamin yliannostus on harvoin johtanut kuolemaan; useimmissa tapauksissa potilas on ottanut samaan aikaan yliannoksen myös jotain muuta lääkettä. 400–800 mg:n annokset pelkkää essitalopraamia eivät ole aiheuttaneet vaikeita oireita.

Oireet

Essitalopraamin yliannostuksen on raportoitu aiheuttaneen lähinnä keskushermosto-oireita (huimaus, vapina, agitaatio, harvoissa tapauksissa on todettu serotonioireyhtymä, kouristuksia ja kooma), maha-suolikanavan oireita (pahoinvointia tai oksentelua), kardiovaskulaarisia oireita (hypotonian, takykardiaa, QT-ajan pitenemistä ja rytmihäiriöitä) sekä elektrolyytti- ja nestetasapainon häiriöitä (hypokalemiaa, hyponatremiaa).

Hoito

Spesifistä vasta-ainetta ei ole. Varmista että hengitystiet ovat avoimet ja pidä ne avoimina, varmista riittävä hapetus ja keuhkotuuletus. Mahahuuhtelu ja aktiivihiilen käyttöä tulisi harkita. Oraalisessa yliannostuksessa mahahuuhtelu on tehtävä mahdollisimman pian. Lisäksi suositellaan sydämen toiminnan ja muiden elintoimintojen seurantaa sekä tavallista oireenmukaista tukihoittoa.

Yliannostustapauksissa EKG:n seurantaa suositellaan potilaille, joilla on kongestiivinen sydämen vajaatoiminta tai harvalyöntisyttä, jotka käyttävät samanaikaisesti jotain muuta QT-aikaa pidentävää lääkettä, tai joilla on muutoksia aineenvaihdunnassa (esim. maksan vajaatoiminta).

5. FARMAKOLOGISET OMINAISUUDET

5.1 Farmakodynamiikka

Farmakoterapeutinen ryhmä: Masennuslääkkeet, selektiiviset sertoniinin takaisinoton estäjät
ATC-koodi: N06AB10

Vaikutusmekanismi

Essitalopraami estää selektiivisesti sertoniinin (5-HT) takaisinottoa. Sillä on voimakas affinitetti sertoniinin kuljettajaproteiiniin ensisijaiseen sitoutumiskohaan. Essitalopraami sitoutuu myös allosteeriseen sitoutumiskohaan 1000 kertaa alhaisemmalla affinitetilla. Essitalopraamilla ei ole lainkaan affinitettiläisiä tai vain vähäinen affinitetti eri reseptoreihin, joista esimerkkinä mainittakoon 5-HT1A-, 5-HT2-, DA D1- ja D2-reseptorit, α_1 -, α_2 -, β -adrenergiset reseptorit, histamiinin H1-reseptorit, kolinergiset muskariniireseptorit, bentsodiatsepiinin reseptorit ja opioidireseptorit.

Sertoniinin takaisinoton esto on ainut todennäköinen vaikutusmekanismi, joka selittää essitalopraamin farmakologiset ja kliniset vaikutukset.

Farmakodynamiset vaikutukset

Lumekontrolloidussa kaksoissokkotutkimuksessa terveiden vapaaehtoisten tutkittavien EKG:ssa QTc:n (Fridericia korjaus) muutos lähtötilanteesta oli 4,3 ms (90 % luottamusväli: 2,2–6,4) 10 mg:n päiväännessellä ja 10,7 ms (90 % luottamusväli: 8,6–12,8) 30 mg:n, eli normaalinen päiväännessken ylitäväällä annossella (ks. kohdat 4.3, 4.4, 4.5, 4.8 ja 4.9).

Kliininen teho

Masennustilojen hoito

Essitalopraamin teho vakavien masennustilojen akuuttihoidossa on osoitettu kolmessa neljästä lyhytkestoisesta (8 viikkoa) lumekontrolloidusta kaksoissokkotutkimuksesta. 274 potilasta, jotka saivat vasteen alkuvaiheen avoimessa 8 viikkoa kestäneessä essitalopraamihoidossa (10 tai 20 mg/vrk), jatkoivat satunnaistetusti samalla essitalopraamin annostuksella tai lumelääkkeellä

pisimmillään 36 viikkoa. Tässä tutkimuksessa essitalopraamilla jatkaneiden potilaiden aika taudin uusiutumiseen seuraavien 36 viikon aikana oli merkitsevästi pidempi kuin lumelääkettä saaneiden potilaiden.

Sosiaalisten tilanteiden pelko

Essitalopraami oli tehokas kolmessa lyhytaikaisessa tutkimuksessa (12 viikkoa) ja vasteen saaneiden potilaiden 6 kuukautta kestääneessä sosiaalisten tilateiden pelon uusiutumisen estoa selvittäneessä tutkimuksessa. Annostasoa selvittäneessä 24 viikon tutkimuksessa 5, 10 ja 20 mg essitalopraamia osoittautui tehokkaaksi.

Yleistynyt ahdistuneisuushäiriö

Essitalopraami annoksilla 10 mg ja 20 mg vuorokaudessa oli tehokas kaikissa neljässä lumelääkekontrolloidussa tutkimuksessa.

Kolmessa asetelmaltaan samanlaisessa tutkimuksessa verrattiin 421 essitalopraamilla ja 419 lumelääkkeellä hoidettua potilasta. 47,5 % essitalopraamia saaneista potilaista ja 28,9 % lumelääkettä saaneista potilaista vastasi hoitoon. 37,1 %:lla essitalopraamia saaneista potilaista ja 20,8 %:lla lumelääkettä saaneista potilaista oireet lievenivät ainakin väliaikaisesti (remissio).

Pysyvä hoitovaikutus alkoi ensimmäisen hoitoviikon jälkeen.

Essitalopraamin pitkääikaisteho, annoksella 20 mg/vrk, on osoitettu 24-76 viikkoa kestääneessä, satunnaistetussa tutkimuksessa niillä 373 potilaalla, joilla oli todettu hoitovaste ensimmäisen 12 viikon avoimen hoidon aikana.

Pakko-oireinen häiriö

Satunnaistetussa kaksoissokkoutetussa kliinisessä tutkimuksessa essitalopraami annoksella 20 mg/vrk erosi lumelääkkeestä Y-BOCS-asteikolla arvioituna 12 viikon jälkeen. 24 viikon jälkeen molemmat annostasot, 10 mg/vrk ja 20 mg/vrk, osoittautuvat merkitsevästi lumelääkettä tehokkaammiksi.

Sairauden uusiutumisen esto on osoitettu 10 mg/vrk ja 20 mg/vrk annoksilla potilailla, jotka saivat hoitovasteen avoimessa 16 viikkoa kestääneessä essitalopraamihoidossa ja jotka jatkoivat hoitoa tutkimuksen 24 viikon satunnaistetussa kaksoissokkoutetussa ja lumekontrolloidussa vaiheessa.

5.2 Farmakokinetiikka

Imeytyminen

Imeytyminen on lähes täydellistä eikä riipu ruokailusta. (Keskimääräinen aika huippupitoisuuteen (keskimääräinen T_{max}) on toistuvassa annostelussa 4 tuntia). Essitalopraamin, kuten raseemisen sitalopraaminkin, absoluuttisen hyötyosuuden oletetaan olevan noin 80 %.

Jakautuminen

Jakautumistilavuus ($Vd, \beta /F$) on oraalisen annostelon jälkeen noin 12–26 l/kg. Essitalopraami ja sen päämetaboliitit sitoutuvat alle 80-prosenttisesti plasman proteiineihin.

Biotransformaatio

Essitalopraami metaboloituu maksassa muodostaen demetyloituneita ja didemetyloituneita metaboliitteja. Molemmat metaboliitit ovat farmakologisesti aktiivisia. Vaihtoehtoisesti typpioksidimetaboliitti saattaa syntyä typen hapettuessa. Sekä lähtöaine että metaboliitit erityvät osittain glukuronideina. Useiden annosten jälkeen demetyylimetaboliittien pitoisuus on tavallisesti keskimäärin 28–31 % ja didemetyylimetaboliittien pitoisuus < 5 % essitalopraamin

pitoisuudesta. Essitalopraamin biotransformaatio demetyloituneeksi metaboliitiksi tapahtuu pääasiallisesti CYP2C19-entsyymin välityksellä. Jonkin verran biotransformaatiota tapahtuu mahdollisesti CYP3A4- ja CYP2D6-entsyymien välityksellä.

Eliminaatio

Eliminaation puoliintumisaika ($t_{1/2\beta}$) toistuvien annosten jälkeen on noin 30 tuntia ja oraalisen annostelun jälkeinen plasmapuhdistuma (Cl_{oral}) noin 0,6 l/min. Päämetaboliteilla on huomattavasti pidempi puoliintumisaika. Essitalopraami ja sen päämetabolitit eliminoituvat luultavasti sekä maksan (metabolitumalla) että munuaisten kautta, ja suurin osa annoksesta erittyy metaboliteina virtsaan.

Lineaarisuus

Farmakokinetiikka on lineaarinen. Vakaan tilan pitoisuudet plasmassa saavutetaan noin viikossa. Kun vuorokausia on 10 mg, keskimääräinen vakaan tilan pitoisuus on 50 nmol/l (vaihteluväli 20–125 nmol/l).

Iäkkääät (yli 65-vuotiaat)

Essitalopraami näyttääsi eliminoituvan hitaammin iäkkäillä potilailla nuorempia verrattuna. Iäkkäillä potilailla systeeminen altistus (AUC) on noin 50 % suurempi nuoriin vapaaehtoisille verrattuna (ks. kohta 4.2).

Maksan vajaatoiminta

Lievästä tai kohtalaisesta maksan vajaatoiminnasta (Child-Pugh-luokat A ja B) kärsivillä potilailla essitalopraamin puoliintumisaika oli noin kaksinkertainen ja altistus noin 60 % suurempi kuin henkilöillä, joiden maksan toiminta oli normaali (ks. kohta 4.2).

Munuaisten vajaatoiminta

Potilailla, joilla on munuaisten vajaatoimintaa (CL_{CR} 10–53 ml/min), raseemisella sitalopraamilla on havaittu puoliintumisajan pidentymistä ja vähäistä lääkeaineepitoisuuden nousua. Metabolitiiden pitoisuuksia plasmassa ei ole tutkittu, mutta ne voivat olla kohonneet (ks. kohta 4.2).

Polymorfia

Potilailla, joilla on havaittu hidastunut CYP2C19-metabolia, on todettu olevan kaksi kertaa korkeammat essitalopraampitoisuudet plasmassa verrattuna nopeisiin metaboloijiin. Merkittäviä pitoisuuksien muutoksia ei havaittu hitailla CYP2D6-metaboloijilla (ks. kohta 4.2).

5.3 Prekliiniset tiedot turvallisuudesta

Essitalopraamilla ei ole tehty kaikkia tavanomaisia prekliinisiä tutkimuksia, koska essitalopraamin ja sitalopraamin toksikokertiikka ja toksikologia osoittautuivat rottakokeissa samanlaisiksi. Siksi kaikkien sitalopraamia koskevien tulosten voidaan katsoa pätevän myös essitalopraamiin.

Rotilla tehdyissä vertailevissa toksikologisissa tutkimuksissa essitalopraami ja sitalopraami aiheuttivat kardiotoksisia vaikutuksia (kuten sydämen vajaatoimintaa) muutaman viikon hoidon jälkeen annoksilla, jotka aiheuttivat yleisiä toksisia vaikutuksia. Kardiotoksisuus korreloii pikemminkin lääkeaineen huippupitoisuuteen plasmassa kuin systeemiseen altistukseen ($AUC =$ area under the curve). Huippupitoisuudet plasmassa, joilla vaikutuksia ei todettu olevan, olivat (8

kertaa) kliinisiä pitoisuksia suurempia, vaikka essitalopraamin AUC-arvo oli vain 3–4 kertaa suurempi kuin klinisessä käytössä. Sitalopraamin S-enantiomeerin AUC-arvot olivat 6–7 kertaa suuremmat kuin klinisessä käytössä. Löydökset liittyvät todennäköisesti lääkkeen voimakkaaseen vaikutukseen biogeeniisiin amiineihin eli johtuvat lääkkeen farmakologisista vaikutuksista. Nämä johtavat hemodynaamisiin muutoksiin (vähentäväksi koronaarivirtausta) ja aiheuttavat iskemiaa. Kardiotoksisten vaikutusten tarkkaa mekanismia rotilla ei kuitenkaan tunneta. Klininen kokemus sitalopraamista ja kokemuksista essitalopraamista klinisissä tutkimuksissa eivät viittaa siihen, että näillä löydöksillä olisi mitään klinistä merkitystä.

Rottien pitkääikaisen essitalopraami- ja sitalopraamihoidon jälkeen on todettu suurentuneita fosfolipidipitoisuksia joissakin kudoksissa, kuten keuhkoissa, lisäkiveksissä ja maksassa. Vaikutukset lisäkiveksiin ja maksaan todettiin käytettäessä samanlaisia lääkeaineepitoisuksia kuin ihmislle. Vaikutus korjautuu, kun hoito lopetetaan. Eläimillä on havaittu fosfolipidien kertymistä (fosfolipidoosi) käytettäessä useita kationisia, amfifiilisiä lääkkeitä. Ei tiedetä, onko tällä ilmiöllä huomattavaa merkitystä ihmisen kannalta.

Rotilla tehdyissä kehitystoksikologisissa tutkimuksissa todettiin toksisia vaikutuksia alkioon (sikiön painon vähentämistä ja korjautuvaa luutumisen viivistymistä), kun AUC-arvot olivat suurempia kuin klinisessä käytössä. Epämuodostumien lisääntymistä ei todettu. Yhdessä pre- ja postnataalitutkimussa havaittiin, että imetysaikana poikasten kuolleisuus oli lisääntynyt. Tällöin systeeminen altistus (AUC) oli selvästi korkeampi kuin klinisessä käytössä.

Eläinkokeissa on osoitettu, että sitalopraami aiheuttaa poikkeamia siittiöissä, hedelmällisyys- ja raskausindeksin laskua sekä vähentää kohdun limakalvoon kiinnityneiden munasolujen määrää selvästi suuremmilla pitoisuksilla, kuin mihin ihmiset altistuvat. Tähän liittyviä eläinkokeita essitalopramilla ei ole tehty.

6. FARMASEUTTISET TIEDOT

6.1 Apuaineet

Tabletin ydin

Mikrokiteinen selluloosa
Kolloidinen, vedetön piidioksidi
Kroskarmelloosinatrium
Talkki
Magnesiumstearaatti

Päälyste

Hypromelloosi 6cP
Titaanidioksiidi (E 171)
Makrogoli 6000

6.2 Yhteensopimattomuudet

Ei oleellinen.

6.3 Kestoaika

3 vuotta.

6.4 Säilytys

PVC/PVDC/Al-läpipainopaiikkaus

Säilytä alle 25 °C.

Muovipurkki (polyetyleeni)

Säilytä alle 30 °C.

6.5 Pakkaustyyppi ja pakkauskoot

PVC/PVDC/Al-läpipainopaiikkaus

14, 20, 28, 30, 50, 56, 60, 98, 100 ja 200 kalvopäällysteistä tablettia.

Muovipurkki (polyetyleeni)

5 mg ja 10 mg: 100 ja 200 kalvopäällysteistä tablettia.

15 mg ja 20 mg: 100 kalvopäällysteistä tablettia.

Kaikkia pakkauskokoja ei välttämättä ole myynnissä.

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiselle

Ei erityisvaatimuksia.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

Actavis Group PTC ehf.

Dalshraun 1

220 Hafnarfjordur

Islanti

8. MYYNTILUVAN NUMEROT

5 mg: 24583

10 mg: 24584

15 mg: 24585

20 mg: 24586

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

Myyntiluvan myöntämisen päivämäärä: 19.4.2010

Viimeisimmän uudistamisen päivämäärä: 1.10.2014

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

13.9.2024

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

Escitalopram Actavis 5 mg filmdragerade tablett
Escitalopram Actavis 10 mg filmdragerade tablett
Escitalopram Actavis 15 mg filmdragerade tablett
Escitalopram Actavis 20 mg filmdragerade tablett

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

5 mg

Varje filmdragerad tablett innehåller 5 mg escitalopram (som oxalat).

10 mg

Varje filmdragerad tablett innehåller 10 mg escitalopram (som oxalat).

15 mg

Varje filmdragerad tablett innehåller 15 mg escitalopram (som oxalat).

20 mg

Varje filmdragerad tablett innehåller 20 mg escitalopram (som oxalat).

För fullständig förteckning över hjälpmännen, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Filmdragerad tablett.

5 mg:

Rund, bikonvex, vit, filmdragerad tablett märkt med "E" på ena sidan. Tabletten har en diameter på 6 mm.

10 mg:

Oval, bikonvex, vit, filmdragerad tablett försedd med sidoskårer samt brytskåra på ena sidan och märkt med "E" på tablettens andra sida. Tablettstorlek: 6,4 mm x 9,25 mm. Tabletten kan delas i två lika stora doser.

15 mg:

Oval, bikonvex, vit, filmdragerad tablett försedd med sidoskårer samt brytskåra på ena sidan och märkt med "E-" på tablettens andra sida. Tablettstorlek: 7,3 mm x 10,6 mm. Tabletten kan delas i två lika stora doser.

20 mg:

Oval, bikonvex, vit, filmdragerad tablet försedd med sidoskåror samt brytskåra på ena sidan och märkt med "E" på tabletten sida. Tablettstorlek: 8 mm x 11,7 mm. Tabletten kan delas i två lika stora doser.

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

För behandling av egentliga depressioner.
För behandling av paniksyndrom med eller utan agorafobi.
För behandling av social fobi.
För behandling av generaliserat ångestsyndrom.
För behandling av tvångssyndrom.

4.2 Dosering och administreringssätt

Dosering

Säkerheten för dygnsdoser över 20 mg har inte dokumenterats.

Egentlig depression

Den vanliga doseringen är 10 mg en gång dagligen. Dosen kan ökas enligt terapisvar till högst 20 mg per dygn.

Depressionen lindras i allmänhet inom 2–4 veckor. Då symtomen lindrats ska behandlingen fortsätta i ytterligare sex månader för att befästa resultatet.

Paniksyndrom med eller utan agrofobi

En initial dos på 5 mg rekommenderas första veckan, därefter höjs dosen till 10 mg dagligen.

Dosen kan, beroende på individuellt terapisvar, höjas till maximalt 20 mg dagligen.

Vid behandling av paniksyndrom uppnås maximal terapeutisk effekt efter cirka 3 månader.

Behandlingen ska pågå i flera månader.

Social fobi

Den vanliga doseringen är 10 mg en gång dagligen. Vanligen krävs 2–4 veckors behandling för att uppnå symptomlindring. Beroende på individuellt terapisvar, kan dosen sedan antingen minskas till 5 mg eller ökas till maximalt 20 mg dagligen.

Social fobi är ett kroniskt sjukdomstillstånd, och därför rekommenderas 12 veckors behandling för att befästa behandlingssvaret. Långtidsbehandling av patienter som svarat på behandlingen har studerats i 6 månader och kan övervägas på individuell basis för att förebygga återfall.

Patientens terapisvar ska utvärderas regelbundet.

Social fobi är ett väldefinierat diagnostiskt begrepp som avser ett specifikt sjukdomstillstånd, vilket inte ska förväxlas med överdriven blyghet. Läkemedelsbehandling är motiverad endast då tillståndet påtagligt inverkar menligt på yrkesmässiga och sociala aktiviteter. Betydelsen av denna behandling jämfört med kognitiv beteendeterapi har inte utvärderats. Läkemedelsbehandlingen utgör en del av en övergripande behandlingsstrategi.

Generaliserat ångestsyndrom

Initialdosen är 10 mg en gång dagligen. Beroende på den enskilda patientens terapisvar, kan dosen ökas till maximalt 20 mg/dag.

Långtidsbehandling av patienter som svarat på en behandling med 20 mg/dag har studerats under minst 6 månader. Nytt och dos ska utvärderas regelbundet under behandlingen (se avsnitt 5.1).

Tvångssyndrom

Initial dosering är 10 mg en gång dagligen. Beroende på den enskilda patientens svar, kan dosen ökas till maximalt 20 mg dagligen.

Tvångssyndrom är en kronisk sjukdom, och därför ska patienter behandlas under en tillräckligt lång period för att säkerställa symptomfrihet. Nytt och dos ska utvärderas regelbundet under behandlingen (se avsnitt 5.1).

Äldre patienter (> 65 år)

Initial dosering är 5 mg en gång dagligen. Dosen kan, beroende på patientens individuella terapisvar, ökas till 10 mg dagligen (se avsnitt 5.2).

Effekten av escitalopram vid social fobi har ej studerats hos äldre patienter.

Pediatrisk population (< 18 år)

Escitalopram Actavis ska inte användas vid behandling av barn och ungdomar under 18 år (se avsnitt 4.4).

Patienter med nedsatt njurfunktion

Justering av dosen är inte nödvändig till patienter med milt eller måttligt nedsatt njurfunktion. Försiktighet ska iakttas hos patienter med kraftigt nedsatt njurfunktion (kreatininclearance mindre än 30 ml/minut) (se avsnitt 5.2).

Patienter med nedsatt leverfunktion

För patienter med milt eller måttligt nedsatt leverfunktion rekommenderas en initial dos på 5 mg dagligen de första 2 veckorna av behandlingen. Beroende på individuellt terapisvar kan dosen därefter ökas till 10 mg dagligen. Försiktighet och extra varsam dositrering rekommenderas hos patienter med kraftigt försämrad leverfunktion (se avsnitt 5.2).

Långsamma metaboliserares avseende CYP2C19

Till kända långsamma metaboliserares avseende CYP2C19 rekommenderas en initial dos på 5 mg dagligen under de första 2 veckorna av behandlingen. Beroende på patientens individuella terapisvar kan dosen därefter ökas till 10 mg dagligen (se avsnitt 5.2).

Utsättningssymtom vid avbrytande av behandlingen

Ett abrupt avbrytande av behandlingen bör undvikas. En behandling med escitalopram ska avslutas genom att gradvis minska dosen över en period på minst en till två veckor för att undvika utsättningssymtom (se avsnitt 4.4 och 4.8). Om svåra symptom uppstår efter en dosminskning eller i samband med behandlingens avslutande kan en återgång till den tidigare använda dosen övervägas. Därefter kan dosen åter minskas, i en längsammare takt.

Administreringssätt

Escitalopram Actavis ska administreras en gång per dag. Läkemedlet kan tas såväl på tom mage som i samband med måltid.

4.3 Kontraindikationer

Överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpmiddel som anges i avsnitt 6.1.

Samtidig behandling med icke-selektiva, irreversibla monoaminoxidashämmare (MAO-hämmare) är kontraindicerat på grund av risken för serotonergt syndrom med agitation, tremor, hypertermi etc. (se avsnitt 4.5).

Escitalopram i kombination med *reversibla* MAO-A hämmare (t.ex. moklobemid) eller den *reversibla icke-selektiva* MAO-hämmaren linezolid är kontraindicerat på grund av risken för serotonergt syndrom (se avsnitt 4.5).

Escitalopram är kontraindicerat till patienter med en känd förlängning av QT-intervallet eller med medfött långt QT-syndrom.

Escitalopram är kontraindicerat tillsammans med andra läkemedel som är kända för att förlänga QT-intervallet (se avsnitt 4.5).

4.4 Varningar och försiktighet

Följande varningar och försiktighetsmått gäller för hela gruppen SSRI-preparat (selektiva serotoninåterupptagshämmare).

Pediatrisk population

Escitalopram Actavis ska inte användas vid behandling av pediatriska patienter. I kliniska studier har självmordsrelaterat beteende (självmordsförsök och självmordstankar) och fientlighet (främst aggression, trots och ilska) förekommit mer frekvent hos de pediatriska patienter som behandlats med antidepressiva läkemedel än hos dem som behandlats med placebo. Om man på grundval av kliniska behov ändå beslutar att behandla en pediatrisk patient, ska patienten noggrant övervakas med avseende på eventuella självskadesymtom. Dessutom saknas uppgifter om säkerhet på lång sikt hos pediatriska patienter beträffande tillväxt och mognad samt kognitiv och beteendemässig utveckling.

Paradoxal ångest

Vissa patienter med paniksyndrom kan uppleva ökad ångest i början av en behandling med antidepressiva. Denna paradoxala reaktion brukar avta inom de första två behandlingsveckorna. En låg startdos rekommenderas för att minska risken för en paradoxal ångestökande effekt (se avsnitt 4.2).

Krampanfall

Det är skäl att avbryta behandlingen med escitalopram om en patient får ett krampanfall för första gången, eller om det sker en ökning i frekvensen av sådana anfall (hos patienter med en tidigare epilepsidiagnos). SSRI ska undvikas hos patienter med okontrollerad epilepsi och även om epilepsin är under kontroll ska patienter med epilepsi följas noggrant.

Mani

SSRI ska användas med försiktighet till patienter med en anamnes på mani/hypomani. En behandling med SSRI ska avslutas om en patient utvecklar maniska symtom.

Diabetes

Hos patienter med diabetes kan en behandling med SSRI påverka glukoskontrollen (hypoglykemi eller hyperglykemi). Doseringen av insulin och/eller perorala antidiabetika kan behöva justeras.

Självmord/självmordstankar eller kliniskt försämrad depression

Depression är associerat med en ökad risk för självmordstankar, självskador och självmord (suicidrelaterade händelser). Denna risk kvarstår tills signifikant förbättring av själva sjukdomstillståndet inträtt. Eftersom förbättring inte nödvändigtvis inträder under de första behandlingsveckorna, bör patienterna följas noggrant till dess förbättring sker. Det är en generell klinisk erfarenhet att tendensen till självmordshandlingar kan öka under de tidiga förbättringsfaserna.

Andra psykiska tillstånd, för vilka Escitalopram Actavis förskrivs, kan också vara associerade med en ökad risk för självmordsrelaterat beteende. Dessa tillstånd kan dessutom förekomma samtidigt med depression. De försiktighetsmått som iakttas vid behandling av patienter med egentlig depression bör därför också iakttas vid behandling av patienter med andra psykiatiska symtom.

Det är känt att patienter som tidigare uppvisat självmordstankar eller -beteende samt patienter med påtagliga självmordstankar innan behandlingen påbörjas, har en ökad risk för självmordstankar eller -försök och bör observeras noga under behandlingen. En meta-analys baserad på placebokontrollerade kliniska studier med antidepressiva läkemedel hos vuxna patienter med psykiatiska sjukdomar har visat en ökad risk för självmordsrelaterat beteende under behandling med antidepressiva läkemedel jämfört med placebo hos patienter yngre än 25 år. Patienter med ökad risk för självmordsrelaterat beteende ska följas noga särskilt i de tidiga faserna av behandlingen och vid dosförändringar.

Patienter (och vårdgivare) bör uppmanas att vara observanta på eventuella tecken på kliniskt försämrad depression, självmordsrelaterat beteende/självmordstankar eller annat avvikande beteende, samt att omgående uppsöka läkare om sådana tecken skulle uppkomma.

Akatisi / psykomotorisk oro

Behandling med SSRI/SNRI har associerats med utveckling av akatisi som karaktäriseras av en subjektivt obehaglig känsla av rastlöshet eller störande rastlöshet och ett ständigt behov av rörelse. I dessa situationer klarar patienten ofta inte av att varken sitta ellerstå still. Dessa symtom uppträder företrädesvis inom de första behandlingsveckorna. Hos patienter som utvecklar sådana symtom kan en dosökning vara skadlig.

Hyponatremi

Hyponatremi, som sannolikt orsakas av inadekvat sekretion av antidiuretiskt hormon (SIADH), har i sällsynta fall rapporterats vid användning av SSRI. Detta besvär upphör i regel efter avslutad läkemedelsbehandling. Försiktighet tillråds för patienter med särskilda riskfaktorer, såsom en högre ålder, cirrhos eller samtidig användning av andra läkemedel som kan orsaka hyponatremi.

Blödningar

Det föreligger rapporter om hudblödningar i form av ekkymoser och purpura med SSRI. Selektiva serotoninåterupptagshämmare (SSRI) / serotonin- och noradrenalinåterupptagshämmare (SNRI) kan öka risken för blödningar *post partum* (se avsnitt 4.6 och 4.8). Försiktighet rekommenderas till patienter som tar SSRI, speciellt vid samtidig behandling med perorala antikoagulantia eller läkemedel med känd inverkan på trombocytfunktionen (t.ex. atypiska neuroleptika och fenotiaziner, de flesta tricykliska antidepressiva, acetylsalicylsyra, icke-steroida

antiinflammatoriska smärtstillande läkemedel (NSAID), tiklopidin eller dipyridamol) samt hos patienter med anamnes på blödningsstörningar.

ECT (elektrokonvulsiv behandling)

Det föreligger liten erfarenhet från samtidig behandling med SSRI och ECT, varför försiktighet rekommenderas.

Serotonergt syndrom

Försiktighet krävs om escitalopram används samtidigt med läkemedel med serotonerga effekter, såsom triptaner (inklusive sumatriptan), opioider (inklusive tramadol), eller tryptofan.

Serotonergt syndrom har konstaterats hos en del patienter som använt SSRI samtidigt med serotonergt verkande läkemedel. En kombination av samtidiga symtom som agitation, tremor, myoklonier och hypertermi kan indikera utveckling av detta tillstånd. Skulle dessa symtom inträffa, ska såväl SSRI-behandling som behandling med det serotonerga läkemedlet genast avbrytas och symptomatisk behandling insättas.

Johannesört

Förekomsten av biverkningar kan öka vid samtidig användning av SSRI och preparat som innehåller johannesört (*Hypericum perforatum*) (se avsnitt 4.5).

Utsättningssymtom vid avbrytande av behandling

Utsättningssymtom vid avbrytande av behandling är vanligt förekommande, särskilt om avbrytandet har skett abrupt (se avsnitt 4.8). I kliniska prövningar förekom biverkningar i samband med behandlingens avbrytande hos 25 % av de patienter som behandlades med escitalopram jämfört med 15 % av dem som erhöll placebo.

Risken för utsättningssymtom kan vara beroende av flera faktorer, inklusive behandlingens längd och dosering samt hastigheten med vilken dosen reduceras. Yrsel, känselstörningar (inklusive parestesier och känsla av elektriska stötar), sömnstörningar (inklusive insomnia och intensiva drömmar), agitation eller ångest, illamående och/eller kräkningar, tremor, förvirring, svettningar, huvudvärk, diarré, palpitationer, känslomässig instabilitet, irritabilitet samt synstörningar är de oftast rapporterade reaktionerna. Vanligtvis är dessa symtom milda till måttliga, men hos vissa patienter kan de också vara svåra.

I de flesta fall uppträder dessa symtom under de första dagarna efter avbrytandet av behandlingen, men i mycket sällsynta fall har dessa symtom även rapporterats hos patienter som av misstag missat en dos.

I allmänhet går dessa symtom över av sig själv inom två veckor, men hos vissa individer kan de också bli långvariga (2 - 3 månader eller mer). När behandlingen avslutas är det därför tillrådligt att escitalopramdosen trappas ned gradvis under en period på flera veckor eller månader, beroende på patientens behov (se ”Utsättningssymtom vid avbrytande av behandlingen”, avsnitt 4.2).

Kranskärlssjukdom

På grund av begränsad klinisk erfarenhet ska försiktighet iakttagas hos patienter med kranskärlssjukdomar (se avsnitt 5.3).

Förlängning av QT-intervall

Escitalopram har visat sig orsaka en dosberoende förlängning av QT-intervall. Fall av förlängda QT-intervall och ventrikulär arytmia, inklusive Torsade de Pointes, har rapporterats efter

marknadsintroduktion; främst hos kvinnliga patienter med hypokalemi eller med tidigare konstaterad förlängning av QT-intervallet eller andra hjärtsjukdomar (se avsnitt 4.3, 4.5, 4.8 och 4.9).

Försiktighet tillråds för patienter med signifikant bradykardi, nyligen inträffad hjärtinfarkt eller okompenserad hjärtsvikt.

Elektrolytrubbnings, såsom hypokalemi och hypomagnesemi, ökar risken för malign arytmia och bör åtgärdas innan behandlingen med escitalopram påbörjas.

Hos patienter med stabil hjärtsjukdom bör ett EKG övervägas innan behandling med escitalopram påbörjas.

Om tecken på hjärtarytmia uppstår under behandlingen med escitalopram ska behandlingen avslutas och ett EKG utföras.

Sexuella funktionsstörningar

Selektiva serotoninåterupptagshämmare (SSRI) / serotonin- och noradrenalinåterupptagshämmare (SNRI) kan leda till symptom på sexuella funktionsstörningar (se avsnitt 4.8). Fall av långvariga störningar av detta slag, där symptomen fortsatt trots utsättande av SSRI/SNRI, har rapporterats.

Trångvinkelglaukom

SSRI-läkemedel, inklusive escitalopram, kan ha en effekt på pupillstorleken och leda till mydriasis. Denna mydriatiska effekt kan eventuellt minska ögonvinkeln och resultera i ett ökat intraokulärt tryck och trångvinkelglaukom, särskilt hos predisponerade patienter. Escitalopram bör därför användas med försiktighet hos patienter som har trångvinkelglaukom eller som tidigare haft glaukom.

Hjälpmännen

Natrium

Detta läkemedel innehåller mindre än 1 mmol (23 mg) natrium per filmdragerad tablett, d.v.s. är näst intill "natriumfritt".

4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner

Farmakodynamiska interaktioner

Kombinationer som är kontraindicerade

Irreversibla, icke-selektiva MAO-hämmare

Allvarliga reaktioner har rapporterats hos patienter som fått SSRI kombinerat med någon icke-selektiv, irreversibel monoaminoxidashämmare (MAO) och hos patienter som nyligen avslutat en behandling med SSRI och påbörjat en behandling med någon sådan MAO-hämmare (se avsnitt 4.3). I vissa av fallen utvecklades serotonergt syndrom (se avsnitt 4.8).

Escitalopram är kontraindicerat i kombination med icke-selektiva, irreversibla MAO-hämmare. Behandling med escitalopram kan påbörjas 14 dagar efter avslutad behandling med någon irreversibel MAO-hämmare. Minst 7 dagar ska förflyta efter avslutad escitaloprambehandling innan en behandling med någon icke-selektiv irreversibel MAO-hämmare påbörjas.

Reversibel, selektiv MAO-A hämmare (moklobemid)

På grund av risken för serotonergt syndrom är en kombination av escitalopram och någon MAO-A-hämmare, såsom moklobemid, kontraindicerad (se avsnitt 4.3). Om kombinationen skulle

bedömas vara nödvändig ska behandlingen påbörjas med de längsta rekommenderade doserna och med noggrann uppföljning.

Reversibel, icke-selektiv MAO-A-hämmare (linezolid)

Linezolid är ett antibiotikum och en reversibel icke-selektiv MAO-hämmare och ska inte ges till patienter som behandlas med escitalopram. Om kombinationen är nödvändig ska minsta möjliga rekommenderade doser ges under noggrann klinisk monitorering (se avsnitt 4.3).

Irreversibel, selektiv MAO-B-hämmare (selegilin)

En kombination med selegilin (irreversibel MAO-B-hämmare) kräver försiktighet på grund av risken att utveckla serotonergt syndrom. Selegilin i doser på upp till 10 mg dagligen har tryggt givits tillsammans med racemiskt citalopram.

Förlängning av QT-intervall

Farmakokinetiska och farmakodynamiska studier med escitalopram och andra läkemedel som förlänger QT-intervall har inte genomförts. En additiv effekt mellan escitalopram och dessa läkemedel kan därmed inte uteslutas. Därför är escitalopram kontraindicerat i samtidig behandling med läkemedel som förlänger QT-intervall, såsom klass IA och III antiarytmika, antipsykotika (t.ex. fenotiaziner, pimozid, haloperidol), tricykliska antidepressiva, vissa antimikrobiella läkemedel (t.ex. sparfloxacin, moxifloxacin, erytromycin i.v., pentamidin, malarialäkemedel och särskilt då halofantrin), vissa antihistaminer (astemizol, mizolastin) etc.

Kombinationer som kräver särskild försiktighet

Serotonerga läkemedel

En samtidig behandling med escitalopram och serotonerga läkemedel såsom opioider (inklusive tramadol), eller triptaner (inclusive sumatriptan) kan leda till serotonergt syndrom (se avsnitt 4.4).

Läkemedel som sänker kramptröskeln

SSRI kan sänka kramptröskeln. Försiktighet rekommenderas vid samtidig användning av andra läkemedel som kan sänka kramptröskeln (t.ex. antidepressiva (tricykliska, SSRI), neuroleptika (fenotiaziner, tioxantener och butyrofenoner), meflokin, bupropion och tramadol).

Litium, tryptofan

Fall av förstärkt effekt har rapporterats när SSRI har givits tillsammans med litium eller tryptofan. Därför rekommenderas försiktighet vid bruk av sådana kombinationer.

Johannesört

Förekomsten av biverkningar kan öka vid samtidig användning av SSRI och preparat som innehåller johannesört (*Hypericum perforatum*) (se avsnitt 4.4).

Blödningar

Escitalopram kombinerat med perorala antikoagulantia kan inverka på den antikoagulativa effekten. Blodets koagulering ska följas noggrant hos patienter som behandlas med perorala antikoagulantia när behandling med escitalopram påbörjas eller avslutas (se avsnitt 4.4). En samtidig användning av icke-steroida antiinflammatoriska smärtstillande läkemedel (NSAID) kan öka blödningsbenägenheten (se avsnitt 4.4.).

Alkohol

Farmakodynamiska eller farmakokinetiska interaktioner förekommer sannolikt inte mellan escitalopram och alkohol. Som för andra psykofarmaka, rekommenderas dock inte bruk av alkohol tillsammans med detta läkemedel.

Läkemedel som inducerar hypokalemi/hypomagnesemi

Försiktighet ska iakttas vid samtidig användning av läkemedel som inducerar hypokalemi/hypomagnesemi, då dessa tillstånd ökar risken för maligna arytmier (se avsnitt 4.4).

Farmakokinetiska interaktioner

Effekt av andra läkemedel på escitaloprams farmakokinetik

Escitaloprams metabolism katalyseras huvudsakligen av CYP2C19. CYP3A4 och CYP2D6 kan också i någon mån inverka på escitaloprams metabolism. Metabolismen av huvudmetaboliten S-DCT (demetylerat escitalopram) ser delvis ut att vara katalyserad av CYP2D6.

Samtidig administrering av escitalopram och omeprazol (en CYP2C19-hämmare; 30 mg en gång dagligen) gav en måttlig (ca 50 %) ökning av plasmakoncentrationen av escitalopram.

Samtidig administrering av escitalopram och cimetidin (en måttligt potent generell enzymhämmare; 400 mg 2 gånger dagligen) gav en måttlig (ca 70 %) ökning i plasmakoncentrationen av escitalopram. Försiktighet tillråds vid samtidig administrering av escitalopram och cimetidin. En dosjustering kan krävas.

Försiktighet ska alltså iakttas om escitalopram används samtidigt med CYP2C19-hämmare (såsom omeprazol, esomeprazol, flukonazol, fluvoxamin, lansoprazol eller tiklopidin) eller med cimetidin. En minskning av escitalopramdosen kan vara nödvändig baserat på monitorering av biverkningar under samtidig behandling (se avsnitt 4.4).

Escitaloprams effekter på andra läkemedels farmakokinetik

Escitalopram är en hämmare av enzymet CYP2D6. Försiktighet rekommenderas när escitalopram kombineras med läkemedel som huvudsakligen metaboliseras av detta enzym och som har ett smalt terapeutiskt index. Sådana läkemedel är t.ex. flekainid, propafenon och metoprolol (för behandling av kardiovaskulära sjukdomar) samt vissa CNS-aktiva läkemedel som huvudsakligen metaboliseras av CYP2D6, såsom de antidepressiva medlen desipramin, klomipramin och nortriptylin samt psykosläkemedel som risperidon, tioridazin och haloperidol. En dosjustering kan bli nödvändig i dessa fall.

Samtidig administrering av escitalopram med desipramin eller metoprolol resulterade i en fördubbling av plasmanivåerna av dessa båda CYP2D6-substrat.

In vitro-studier har visat att escitalopram också kan ge en svag hämning av CYP2C19.

Försiktighet ska iakttas vid samtidigt intag av läkemedel som metaboliseras via CYP2C19.

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Graviditet

Det finns endast begränsade kliniska data avseende exponering för escitalopram under graviditet. Reproduktionstoxikologiska effekter har rapporterats i djurförsök (se avsnitt 5.3). Escitalopram Actavis ska användas under graviditet endast då det är absolut nödvändigt och även då bara efter noggrant övervägande av nytta och skadliga effekter.

Nyfödda ska observeras om modern använt escitalopram i slutskeletet av graviditeten, särskilt om användning skett under den tredje trimestern. Ett abrupt avbrytande under graviditet ska undvikas.

Följande symptom kan uppstå hos nyfödda barn om modern använt SSRI/SNRI sent under sin graviditet: andningssvårigheter, cyanos, apné, krampfall, temperaturinstabilitet, matningssvårigheter, kräkningar, hypoglykemi, hypertoni, hypotoni, hyperreflexi, tremor, nervositet, irritabilitet, letargi, ihållande gråt, somnolens och sömnsvårigheter. Dessa symptom kan bero på antingen serotonerga effekter eller utsättningssymtom. I de flesta av fallen debuterar dessa komplikationer omedelbart eller snabbt efter förlössningen (inom 24 timmar).

Epidemiologiska studier tyder på att användning av SSRI särskilt i slutet av en graviditet kan vara förknippat med en ökad risk för persistent pulmonell hypertension hos den nyfödde (PPHN). Den observerade risken var ungefär 5 fall per 1 000 graviditer. I befolkningen i stort sett, förekommer SSRI i medeltal i 1 - 2 fall per tusen graviditer.

På basen av observationer ökar en exponering för selektiva serotoninåterupptagshämmare /serotonin- och noradrenalinåterupptagshämmare under den sista månaden före en förlössning risken för blödningar *post partum* (med mindre än det dubbla) (se avsnitt 4.4 och 4.8).

Amning

Escitalopram förväntas utsöndras i bröstmjölk.

Förlaktligen rekommenderas inte amning under behandlingen.

Fertilitet

Data från djurstudier har visat att citalopram kan påverka kvaliteten på sperma (se avsnitt 5.3).

Vissa fallstudier hos mänskliga med SSRI har visat att effekterna på spermakvaliteten är reversibla. Man har hittills inte sett någon påverkan på fertilitet hos mänskliga.

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

Även om escitalopram inte visats inverka på de intellektuella funktionerna eller den psykomotoriska prestationsförstågan, kan alla psykoaktiva läkemedel försämra omdömes- och prestationsförstågan. Det är därför skäl att varna patienterna för att läkemedelsbehandlingen kan inverka på deras förmåga att framföra fordon eller använda maskiner.

4.8 Biverkningar

Biverkningar ses mest frekvent under den första eller andra behandlingsveckan för att sedan i allmänhet lindras och minska i förekomst under fortsatt behandling.

Förteckning över biverkningar i tabellform

Biverkningar som är kända för SSRI-läkemedel och som även observerats med escitalopram, antingen i placebokontrollerade kliniska studier eller via spontanrapportering efter marknadsintroduktion, presenteras i följande tabell klassificerade efter organ system och frekvens.

Frekvenserna är baserade på resultat från kliniska prövningar och de är inte placebo-korrigerade.
 Frekvenserna definieras enligt följande:

Mycket vanliga ($\geq 1/10$)

Vanliga ($\geq 1/100, < 1/10$)

Mindre vanliga ($\geq 1/1\,000, < 1/100$)

Sällsynta ($\geq 1/10\,000, < 1/1\,000$)

Mycket sällsynta ($< 1/10\,000$)

Ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data).

Organsystem	Frekvens	Biverkning
Blodet och lymfsystemet	Ingen känd frekvens	Trombocytopeni
Immunsystemet	Sällsynta	Anafylaktisk reaktion
Endokrina systemet	Ingen känd frekvens	Inadekvat utsöndring av ADH, hyperprolactinaemia
Metabolism och nutrition	Vanliga	Minskad aptit, ökad aptit, viktökning
	Mindre vanliga	Viktminkskning
	Ingen känd frekvens	Hyponatremi, aptitlöshet ¹
Psykiska störningar	Vanliga	Ängest, rastlöshet, onormala drömmar, minskad libido, hos kvinnor anorgasmi
	Mindre vanliga	Bruxism, agitation, nervositet, panikattacker, förvirring
	Sällsynta	Aggression, depersonalisering, sinnesvillor
	Ingen känd frekvens	Mani, självmordstankar och -beteende ²
Centrala och perifera nervsystemet	Mycket vanliga	Huvudvärk
	Vanliga	Insomnia, somnolens, yrsel, parestesier, tremor
	Mindre vanliga	Smakrubbningar, sömnstörningar, synkope
	Sällsynta	Serotonergt syndrom
	Ingen känd frekvens	Dyskinesi, rörelsestörningar, kramper, psykomotorisk rastlöshet / akatisi ¹
Ögon	Mindre vanliga	Mydriasis, synstörningar
Öron och balansorgan	Mindre vanliga	Tinnitus
Hjärtat	Mindre vanliga	Takykardi
	Sällsynta	Bradykardi
	Ingen känd frekvens	QT-förlängning i EKG, ventrikulära arytmier inklusive Torsade de pointes
Blodkärl	Ingen känd frekvens	Ortostatisk hypotension
Andningsvägar, bröstkorg och mediastinum	Vanliga	Sinuit, gäspningar
	Mindre vanliga	Epistaxis
Magtarmkanalen	Mycket vanliga	Illamående
	Vanliga	Diarré, förstopning, kräkningar, muntorrhet
	Mindre vanliga	Blödningar i mage eller tarm (även ändtarm)
Lever och gallvägar	Ingen känd frekvens	Hepatit, avvikande resultat på

		leverfunktionstest
Hud och subkutan vävnad	Vanliga	Ökad svettning
	Mindre vanliga	Urtikaria, alopeci, hudutslag, pruritus
	Ingen känd frekvens	Ekkymos, angioödem
Muskuloskeletal systemet och bindväv	Vanliga	Artralgi, myalgi
Njurar och urinvägar	Ingen känd frekvens	Urinretention
Reproduktionsorgan och bröstkörtel	Vanliga	Män: ejakulationsstörningar, impotens
	Mindre vanliga	Kvinnor: metrorragi, menorrhagi
	Ingen känd frekvens	Galaktorré, <i>post partum</i> -blödningar ³ Män: priapism
Allmänna symptom och/eller symptom vid administreringsstället	Vanliga	Utmattning, feber
	Mindre vanliga	Ödem

¹ Dessa händelser har rapporterats för den terapeutiska klassen SSRI.

² Fall av självmordstankar och -beteende har rapporterats under behandling med escitalopram eller strax efter avslutad behandling (se avsnitt 4.4).

³ Denna biverkning har rapporterats i kombination med läkemedel som tillhör klasserna selektiva serotoninåterupptagshämmare / serotonin- och noradrenalinåterupptagshämmare (se avsnitt 4.4 och 4.6).

Förlängd QT-tid

Fall av QT-förlängning och ventrikulära arytmier (inklusive Torsade de pointes) har rapporterats efter marknadsintroduktion, främst hos kvinnliga patienter med hypokalemgi eller som redan tidigare uppvisat förlängning av QT-intervallet eller andra hjärtsjukdomar (se avsnitt 4.3, 4.4, 4.5, 4.9 och 5.1).

Klasseffekter

Epidemiologiska studier som främst har utförts på patienter 50 år och äldre, visar en ökad risk för benfrakturer hos patienter som behandlas med SSRI eller tricykliska antidepressiva medel. Mekanismen är okänd.

Utsättningssymtom vid avbrytande av behandling

Avbrytande av SSRI/SNRI (särskilt om det sker abrupt) medför ofta utsättningssymtom. Yrsel, känselstörningar (inklusive parestesier och känsla av elektriska stötar), sömnstörningar (inklusive insomnia och intensiva drömmar), agitation eller ångest, illamående eller kräkningar, tremor, förvirring, svettningar, huvudvärk, diarré, palpitationer, emotionell instabilitet, irritabilitet och synstörningar är de oftast rapporterade reaktionerna. I allmänhet är dessa symptom milda till måttliga och upphör spontant, men hos vissa patienter kan de vara svåra eller ha förlängd duration. Därför rekommenderas ett stegvis utsättande när en behandling med escitalopram ska avslutas (se avsnitt 4.2 och 4.4).

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nytta-riskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea
Biverkningsregistret
PB 55
00034 Fimea.
Webbplats: www.fimea.fi.

4.9 Överdosering

Toxicitet

Klinisk erfarenhet av överdosering med escitalopram är begränsad, och i många fall har samtidig överdos av andra läkemedel varit inblandad. I en majoritet av fallen har milda eller inga symtom alls rapporterats. Dödsfall efter överdosering av enbart escitalopram har sällan rapporterats. I en majoritet av fallen har överdosering av andra läkemedel varit inblandade. Doser mellan 400 och 800 mg av enbart escitalopram har intagits utan allvarliga symtom.

Symtom

Överdoseringar av escitalopram har främst rapporterats orsaka symtom som rör det centrala nervsystemet (yrsel, tremor, agitation, i sällsynta fall har serotonergt syndrom konstaterats, kramper och koma), magtarmkanalen (illamående eller kräkningar) och det kardiovaskulära systemet (hypotoni, takykardi, förlängd QT-tid och arytmier) samt elektrolyt- och vätskebalansrubbingar (hypokalemia, hyponatremi).

Behandling

Det finns ingen specifik antidot. Fria luftvägar ska försäkras och upprätthållas, adekvat syresättning försäkras och andningsfunktionen säkerställas. Ventrikelsköljning och användning av medicinskt kol bör övervägas. Ventrikelsköljning ska genomföras så snart som möjligt efter en oral överdos. Dessutom rekommenderas övervakning av kardiella och vitala funktioner samt allmän symptomatisk stödbehandling.

Vid överdos rekommenderas EKG-övervakning av patienter med kongestiv hjärtsvikt eller bradyarytmia, som samtidigt använder andra läkemedel som förlänger QT-tiden eller som har förändringar i ämnesomsättningen (t.ex. leverinsufficiens).

5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

Farmakoterapeutisk grupp: Antidepressiva medel, selektiva serotoninåterupptagshämmare
ATC-kod: N06AB10

Verkningsmekanism

Escitalopram är en selektiv hämmare av serotonin (5HT)-återupptag med hög affinitet till det primära bindningsstället på serotonintransportproteinet. Escitalopram binder också till ett allosteriskt bindningsställe på serotonintransportören med 1 000 gånger lägre affinitet.

Escitalopram har ingen eller ringa affinitet för en rad receptorer, inklusive 5-HT1A, 5-HT2, DA D1 och D2; alfa1-, alfa2- och beta-adrenerga receptorer; histamin H1, kolinerga muskarinreceptorer; benzodiazepin- och opioidreceptorer.

Hämningen av serotoninåterupptaget är den enda sannolika verkningsmekanismen som förklarar escitaloprams farmakologiska och kliniska effekter.

Farmakodynamisk effekt

I en dubbelblind, placebokontrollerad studie hos friska frivilliga individer var ändringen i QTc-tid (Fridericia-korrigering) i EKG från baslinjen 4,3 ms (90 % konfidensintervall: 2,2–6,4) för dosen 10 mg/dag och 10,7 ms (90 % konfidensintervall: 8,6–12,8) för dosen 30 mg/dag, d.v.s. en dos som överstiger den normala dygnsdosen (se avsnitt 4.3, 4.4, 4.5, 4.8 och 4.9).

Klinisk effekt

Egentlig depression

Effekten av escitalopram har visats vid akut behandling av egentliga depressioner i tre av fyra dubbelblinda, placebokontrollerade korttidsstudier (8 veckor). 274 patienter som svarat på behandlingen i en inledande öppen behandlingsperiod med escitalopram på 8 veckor randomiseras till antingen escitalopram med samma dos som tidigare (10 mg eller 20 mg/dag) eller placebo för en period på upp till 36 veckor. Hos de patienter som erhöll fortsatt behandling med escitalopram var tiden till återfall under de följande 36 veckorna signifikant längre än hos dem som erhållit placebo.

Social fobi

Escitalopram var effektivt i tre korttidsstudier (12 veckor) och även i en 6-månaders studie av återfallsförebyggande effekt vid social fobi hos de patienter som uppnått terapisvar under den inledande behandlingen. I en 24-veckors ”dose-finding”-studie har effekt visats med 5, 10 och 20 mg escitalopram.

Generaliserat ångestsyndrom

Escitalopram i doser på 10 och 20 mg/dag var effektivt i alla de fyra placebokontrollerade studier som utförts.

I poolade data från tre studier med liknande design, vilka omfattade 421 escitaloprambehandlade patienter och 419 placebobehandlade patienter, var det 47,5 % respektive 28,9 % som svarade på behandlingen och 37,1 % och 20,8 % som uppnådde åtminstone en tillfällig symptomåtergång (remission).

Kvarstående effekt sågs efter vecka 1.

Bibehållande effekt av escitalopram 20 mg/dag har visats i en 24–76 veckor lång randomiserad studie hos 373 patienter som initialt svarat på behandlingen i en öppen 12-veckors studie.

Tvångssyndrom

I en randomiserad, dubbelblind, klinisk studie observerades en skillnad mellan escitalopram 20 mg/dag och placebo avseende det totala Y-BOCS-värdet efter 12 veckors behandling. Efter 24 veckor var effekten av både escitalopram 10 och 20 mg/dag signifikant överlägsen i jämförelse mot placebo.

Förhindrande av återfall har visats för escitalopram 10 och 20 mg/dag hos patienter som svarade på escitalopram i en studie där patienterna först behandlades öppet med escitalopram under 16 veckor och sedan gick in i en 24-veckors randomiserad, dubbelblind, placebokontrollerad period.

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Absorption

Absorptionen är nästan fullständig och oberoende av samtidigt födointag (medelvärdet för tid till maximal koncentration (medel-T_{max}) är 4 timmar vid upprepad dosering). Den absoluta biotillgängligheten för escitalopram förväntas vara cirka 80 %, i likhet med racemiskt citalopram.

Distribution

Distributionsvolymen (Vdβ/F) efter peroral administrering är ca 12–26 l/kg.

Plasmaproteinbindningen är under 80 % för escitalopram och dess huvudmetaboliter.

Metabolism

Escitalopram metaboliseras i levern till en demetylerad och en didemetylerad metabolit. Dessa två metaboliter är farmakologiskt aktiva. Alternativt kan en kväveoxidmetabolit uppkomma genom oxidation av kvävegruppen. Både moderssubstans och metaboliter utsöndras delvis som glukuronider. Efter upprepad dosering är koncentrationen av demetylerad och didemetylerad metabolit vanligen 28–31 % respektive < 5 % av escitalopramkoncentrationen. Biotransformering av escitalopram till den demetylerade metaboliten katalyseras främst av CYP2C19. Till en viss mån kan metabolismen också medieras via enzymerna CYP3A4 och CYP2D6.

Eliminering

Elimineringshalveringstiden ($t_{1/2\beta}$) efter upprepad dosering är ca 30 timmar och oral plasmaclearance (Cl_{oral}) ca 0,6 l/min. Huvudmetaboliterna har markant längre halveringstider. Escitalopram och dess huvudmetaboliter elimineras troligen såväl via levern (metabolism) som renalt, och den övervägande delen av en dos utsöndras som metaboliter i urinen.

Linjäritet

Escitaloprams farmakokinetik är linjär. Steady state-plasmanivåer nås inom ca 1 vecka.

Medelkoncentrationen vid steady-state är 50 nmol/l (20–125 nmol/l) vid dagliga doser på 10 mg.

Äldre patienter (> 65 år)

Escitalopram förefaller elimineras längsammare hos äldre än hos yngre patienter. Den systemiska exponeringen (AUC) är cirka 50 % högre hos äldre jämfört med unga friska försökspersoner (se avsnitt 4.2).

Nedsatt leverfunktion

Hos patienter med mild eller måttlig leverfunktionsnedsättning (Child-Pugh A och B) var halveringstiden för escitalopram ungefär dubbelt så lång och exponeringen ungefär 60 % högre än hos individer med normal leverfunktion (se avsnitt 4.2).

Nedsatt njurfunktion

Hos patienter med nedsatt njurfunktion (CL_{cr} 10–53 ml/min) har en förlängd halveringstid och en lätt ökning av läkemedelshalten konstaterats med racemiskt citalopram.

Plasmakoncentrationerna av metaboliterna har ej studerats, men de kan vara förhöjda (se avsnitt 4.2).

Polymorfism

Långsamma metaboliserares avseende CYP2C19 har konstaterats ha dubbelt så höga plasmakoncentrationer av escitalopram i jämförelse mot snabba metaboliserares. Inga betydande

förändringar i koncentrationerna har observerats hos långsamma metaboliseringar avseende CYP2D6 (se avsnitt 4.2).

5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter

Ett komplett undersökningsprogram med gängse prekliniska studier har inte genomförts med escitalopram, eftersom toxikokinetiken och toxikologin hos escitalopram och citalopram hos råtta visat sig vara likartade. Alla citalopramresultat kan därför anses gälla även för escitalopram.

I jämförande toxikologiska studier i råtta orsakade escitalopram och citalopram hjärttoxicitet (såsom hjärtinsufficiens) efter några veckors behandling med doser som resulterade i allmän toxicitet. Hjärttoxiciteten tycktes korrelera mer till maximala plasmakoncentrationer än till systemisk exponering (AUC = area under the curve). Maximala plasmakoncentrationer vid noll-effekt-nivå överstred (8-faldigt) nivåerna vid klinisk användning, medan AUC för escitalopram endast var 3–4 gånger högre än exponeringen vid klinisk användning. För citalopram var AUC för S-enantiomeren 6–7 gånger högre än exponeringen vid klinisk användning. Dessa fynd är troligen relaterade till en överdriven påverkan på biogena aminer, d.v.s. sekundära till de primära farmakologiska effekterna, och de resulterar i hemodynamiska effekter (minskning av koronarblodflöde) och ischemi. Den exakta mekanismen för den kardiotoxiska effekten i råtta är ändå inte känd. Klinisk erfarenhet med citalopram, och erfarenhet från kliniska studier med escitalopram, tyder inte på att dessa observationer skulle ha någon klinisk betydelse.

Vid en längre tids behandling med escitalopram och citalopram hos råtta har ökade halter av fosfolipider observerats i vissa vävnader, som lungor, bitestiklar och lever. Fynden i bitestiklar och lever observerades vid läkemedelshalter motsvarande dem hos mänskliga. Effekten är reversibel vid utsättande av behandlingen. Ackumulering av fosfolipider (fosfolipidos) i djur har observerats i samband med många läkemedel i form av amfifila katjoner. Det är inte känt om detta har någon signifikant betydelse för mänskliga.

I studier gällande toxikologiska effekter på fosterutveckling hos råtta observerades embryotoxiska effekter (minskad fostervikt och en reversibel försening av benbildning) vid AUC-värden överstigande exponeringen vid klinisk användning. Ingen ökad frekvens av missbildningar observerades. En pre- och postnatal studie visade minskad överlevnad under digivningsperioden vid en systemisk exponering (AUC) som markant överstred den nivå som förekommer vid klinisk användning.

Data från djurstudier har visat att citalopram inducerar avvikelse i spermierna, en minskning i fertilitets- och graviditetsindex samt en minskning i antalet implantationer vid betydligt högre läkemedelshalter än den exponering mänsklig utsätts för.

Det finns inga djurdata gällande denna aspekt för escitalopram.

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälpmännen

Tablettkärna

Mikrokristallin cellulosa

Kolloidal vattenfri kiseldioxid

Kroskarmellosnatrium
Talk
Magnesiumstearat

Filmdragering
Hypromellos 6cP
Titandioxid (E171)
Makrogol 6000

6.2 Inkompatibiliteter

Ej relevant.

6.3 Hållbarhet

3 år.

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Blister av PVC/PVDC/Al
Förvaras vid högst 25 °C.

Plastburk (polyetylen)
Förvaras vid högst 30 °C.

6.5 Förpackningstyp och innehåll

Blister av PVC/PVDC/Al
14, 20, 28, 30, 50, 56, 60, 98, 100 och 200 filmdragerade tabletter.

Plastburk (polyetylen)
5 mg och 10 mg: 100 och 200 filmdragerade tabletter.
15 mg och 20 mg: 100 filmdragerade tabletter.

Eventuellt kommer inte alla förpackningsstorlekar att marknadsföras.

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion och övrig hantering

Inga särskilda anvisningar.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

Actavis Group PTC ehf.
Dalshraun 1
220 Hafnarfjordur
Island

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

5 mg: 24583
10 mg: 24584
15 mg: 24585
20 mg: 24586

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

Datum för det första godkännandet: 19.4.2010
Datum för den senaste förnyelsen: 1.10.2014

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

13.9.2024